

विशेष केंद्रीय सहाय्य २०१३-१४
मार्गदर्शक तत्वांना मंजूरी
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: वि.के.स-२०१३/प्र.क्र.१६०/का.-१९

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

तारीख: २७ नोव्हेंबर, २०१३

वाचा —

- १) भारत सरकार, जनजातीय कार्य मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक: १४०२०/८(१३)/२०१३-एसजी-॥, दिनांक २९/८/२०१३ (२ पत्रे)
- २) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: वि.के.स-२०१३/प्र.क्र.१६१/का-१९, दिनांक २५/११/२०१३.
- ३) आयुक्त, आदिवासी विकास यांचे पत्र क्र.वि.के.स-२०१३/प्र.क्र.७४/का.८(५), दिनांक १७/१०/२०१३.

प्रस्तावना —

राज्य शासनाच्या दिनांक १७ एप्रिल, २०१३ च्या प्रस्तावास अनुसरून केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक २९/८/२०१३ च्या पत्रान्वये विशेष केंद्रीय सहाय्य (SCA to TSP) या योजनेखाली सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात खाली नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रु.७७२८.०० लक्ष किंमतीच्या योजनांना मंजूरी देऊन पहिला हप्ता म्हणून एकूण रु.५७९६.०० लक्ष (७५ % च्या मर्यादेत) योजनानिहाय निधी वितरीत केलेला आहे. संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयानुसार उपरोक्त रु.५७९६.०० लक्ष निधी योजनानिहाय खर्च करण्यास आयुक्त, आदिवासी विकास यांना वितरीत करण्यात आलेला आहे.

सर्वसाधारण आवर्ती निधी (General Grant Recurring) – रु.३२१६.०० लक्ष

Sr. No	Activities/Schemes	Amt.approved (Rs. in lakh)
१	Assistance for plantation of mogra to Tribal farmers with drip irrigation	३००.००
२	Assistance for plantation of Termeric to Tribal farmers with drip irrigation	३००.००
३	Establishment of shednet House for Tribal farmers	५६०.००
४	Skill development programme	१९३१.३०
५	Formation and promotion of Tribal SHG for sustainable livelihood support	२००.००
६	Cookery skill development training for women SHG and individual Tribal unemployed youths and supplying necessary cookery kits	१८८.८२
७	Office automation training for Tribal youth	५२०.००
८	Marketing skill development training for tribal youths	१११.८८
९	Building supervisors courses training to tribal youths	१७६.००
	Total	४२८८.००

भांडवली अनुदान (Capital Grant Non-recurring) – रु.२५८०.०० लक्ष

Sr. No.	Activities/Schemes	Amt.approved (Rs. in lakh)
१	Construction of farm ponds with plastic sheet+ Drip irrigation set for acre +mini kit for vegetable or horticulture cultivation (Pond size २० x २० x ३ m)	१३००.००
२	Establishment and training of Poultry farm for tiabal SHG	१६००.००
३	Bamboo cluster through Bamboo Bahuuddeshiy vikas sanstha and BTDC Chandrapur	२७०.००
४	Lift irrigation at Paluwadi Tal pusad Dist yavatmal	७०.००
५	Spill over work for construction of Receiving cum Research centre for ST migrants from Nasik Dist	२००.००
	Total	३४४०.००

उपरोक्त योजनांच्या मार्गदर्शक सूचना (Write up) तयार करुन संदर्भ क्र.३ नुसार आयुक्तांनी शासनाच्या मंजूरीसाठी सादर केल्या आहेत सदर मार्गदर्शक सूचना मंजूर करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय—

शासन आता या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्टानुसार खालील योजनांच्या/कामाच्या अंमलबजावणीच्या मार्गदर्शक सूचना मंजूर करीत आहे. (सोबतच्या विवरणपत्र अ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे)

मंजूरी देण्यात आलेल्या सदर मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतूदींच्या मर्यादेत योजन राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही करण्यात यावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

Sr. No.	Activities/Schemes
१	Assistance for plantation of mogra to Tribal farmers with drip irrigation
२	Assistance for plantation of Termeric to Tribal farmers with drip irrigation
३	Establishment of shednet House for Tribal farmers
४	Construction of farm ponds with plastic sheet+ Drip irrigation set for acre +mini kit for vegetable or horticulture cultivation (Pond size 20 x 20 x 3 m)
५	Office automation training for Tribal youth through Infosoft computers, Nasik
६	Establishment and training of Poultry farm for tiabal SHG
७	Building supervisors courses training to tribal youths
८	Bamboo cluster through Bamboo Bahuuddeshiy vikas sanstha and BTDC Chandrapur
९	Marketing skill development training for tribal youths
१०	Spill over work for construction of Receiving cum Research centre for ST migrants from Nasik Dist
११	Cookery skill development training for women SHG and individual Tribal unemployed youths and supplying necessary cookery kits

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३११२९१८०१३७१३२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मनोकुमार महाले)

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

1. खाजगी सचिव, मा. मंत्री, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.

२. खाजगी सचिव, मा. राज्यमंत्री, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
५. सह सचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई.
६. अवर सचिव, भारत सरकार, जनजाती कार्य मंत्रालय, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली
७. संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विवरणपत्र- अ

विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत सन-२०१३-१४ करीता मंजूर योजनाचे मार्गदर्शक तत्वे

१

१.	योजनेचे नांव -	अनुसूचित जमातीच्या शेतक-यांच्या शेतात शेततळ्याचे खोदकाम करुन प्लास्टीक अस्तरीकरणासह ठिबक सिंचन संच व भाजीपाला व फळबाग लागवडीसाठी अर्थसहाय्य देणे.											
२	लाभार्थी संख्या.	५००											
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक	<p>प्रती लाभार्थी रु.२.६० लक्ष प्रमाणे ५०० लाभार्थ्याकरीता रु.१३००.०० लक्ष निधी</p> <p>१. खोदाई रक्कम रु.१,२८,०००/-</p> <p>२. प्लास्टीक अस्तरीकरण (५०० मायक्रॉन) रक्कम रु.१,००,०००/-</p> <p>३. ठिबक सिंचन संच रु.२५,०००/-</p> <p>४. भाजीपाला व फळबागलागवडीसाठी बि-बीयाणे रु.७०००/-</p> <p>५.एकुण रक्कम रु.२,६०,०००/-</p> <table> <tr> <td>शेततळ्याचे आकारमान</td> <td>पाणीसाठी घ.मी.</td> <td>सिंचीत होणारे क्षेत्र हेक्टर</td> <td>एकुण अनुदान रुपये.</td> </tr> <tr> <td>२० मी x २० मी x ३ मी</td> <td>२१६०</td> <td>२.१६</td> <td>२,६०,०००/-</td> </tr> </table>				शेततळ्याचे आकारमान	पाणीसाठी घ.मी.	सिंचीत होणारे क्षेत्र हेक्टर	एकुण अनुदान रुपये.	२० मी x २० मी x ३ मी	२१६०	२.१६	२,६०,०००/-
शेततळ्याचे आकारमान	पाणीसाठी घ.मी.	सिंचीत होणारे क्षेत्र हेक्टर	एकुण अनुदान रुपये.										
२० मी x २० मी x ३ मी	२१६०	२.१६	२,६०,०००/-										
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प											
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व कृषि विभाग / वैयक्तीक लाभार्थी											
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास											
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	आदिवासी शेतक-यांचे लागवडीलायक जास्तीत जास्त क्षेत्र ओलीताखाली यावे व फळझाडे, भाजीपाला या सारख्या नगदी											

		<p>पिकाचे क्षेत्र जास्तीत जास्त लागवडी खाली आणून आदिवासी शेतक-यांचा आर्थिक स्तर व जीवनमान उंचाविण्यासाठी शेततळे खोदुन देऊन त्याबरोबर ठिबक सिंचन, भाजीपाला व फळबाग लागवड योजना मंजुर करण्यात आली आहे.</p>
८	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<p>सदरची योजना प्राथम्याने कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येईल. ज्या विभागामध्ये अथवा कार्यक्षेत्रा मध्ये सदरची योजना राबविण्यासाठी संबंधीत यंत्रणा असमर्थता दर्शवेल त्यावेळी प्रकल्प अधिकारी हे संबंधीत विभागाकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेतील. तदनंतर मंजुर योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने वैयक्तिक लाभार्थ्यांची निवड करतील. त्यासाठी लाभार्थी निवड कार्यपद्धतीत नमुद केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार कार्यवाही करतील.</p> <p><u>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</u></p> <ol style="list-style-type: none"> १. योजनेचा निधी लोकसंख्येच्या प्रमाणात आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील. २. योजना कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येत असल्यास प्रकल्प अधिकारी हे योजनेचा निधी कृषी विभागाकडे वर्ग करतील. ३. योजनेची अंमलबजावणी वैयक्तिक लाभार्थी करणार असेल तर खालील टप्प्या प्रमाणे निधीचे वितरण अनुज्ञेय राहील. अ) लाभार्थी निवड झालेनंतर प्रती लाभार्थी मंजुर रक्कमेपैकी शेत-तळ्याच्या खोदाईसाठी ४०/. रक्कम आगाऊ अदा करावी. ब) ४०/. रक्कमेच्या मर्यादेत केलेल्या कामाचे अंदाजपत्रक (एम.बी. रेकॉर्ड) सादर केल्यानंतर व निकषाप्रमाणे खोदाईचे काम पुर्ण झाल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा लेखी अहवाल प्राप्त झाल्यावर इनलेट-आऊटलेट व ५०० मायक्रॉन प्लास्टिक कागदासाठी व ठिबक सिंचन तसेच भाजीपाला व फळबाग लागवडीसाठी ५०/. रक्कम अदा करावी. क) शेत-तळे, ठिबक सिंचन तसेच भाजीपाला व फळबाग लागवडीचे काम पूर्ण झाल्याचा अहवाल प्राप्त झाल्यावर व सदर कामे निकषाप्रमाणे पुर्ण झाल्याबाबतचा कृषी विभागाचे पूर्णत्वाचे प्रमाणपत्र सादर केल्यावर उर्वरित १०/. रक्कम अदा करावी. उपरोक्त अनुदान अदा करतेवेळी लाभार्थ्यांच्या नांवे असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेतील खात्यात जमा करण्यात येईल.

१०	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करुन विहीत नमुन्यात लाभार्थ्यांचे अर्ज व अनुषंगीक आवश्यक ते परिपुर्ण कागदपत्र संबंधीत ग्रामसभेच्या मान्यतेने मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जाची व कागदपत्रांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. प्रकल्प अधिकारी हे प्राप्त झालेल्या अर्जाची व कागदपत्रांची योजनेतील अटी-शर्ती नुसार छाननी करुन पात्र ठरणा-या लाभार्थ्यांची जेष्ठता यादी तयार करतील. जेष्ठता यादी ही प्रकल्प कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डावर व विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी हे करतील. जेष्ठता यादी खालील नमुद गठीत समिती समोर ठेवुन प्रकल्पाकरीता निर्धारित लक्षांकाप्रमाणे लाभार्थ्यांची अंतिम निवड यादी व प्रतीक्षा यादी समितीच्या मान्यतेने नोटीस बोर्ड व संकेतस्थळावर प्रसिध्द करतील. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष २) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य ३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य ४) संबंधीत तालुका कृषी अधिकारी :- सदस्य ५) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य ६) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p>
११	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१. आदिवासी लाभार्थी शेतक-याकडे असणा-या जमिनीचे क्षेत्र किमान ०.६० हेक्टर असणे आवश्यक राहिल.</p> <p>२. अनुसुचित जमातीच्या लाभार्थ्यांच्या शेतजमिनचा त्याचे नावे ७/१२ उत्तरा व ८ अ उत्तरा असावा.</p> <p>३. लाभार्थी हा अनुसुचित जमातीचा दारिद्र्य रेषेखालील असावा. तसेच आदिम जमाती, विधवा महिला, परितक्त्या स्त्रिया यांना प्राधान्य देण्यांत यावे. लाभार्थीची शिफारस पेसा अॅक्ट नुसार ग्रामसभा करेल</p> <p>४. अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>५. लाभार्थ्याने रहिवाशी दाखला, दारिद्र्य रेषेखालील दाखला, जातीचा दाखला, यापुर्वी सदर योजनेचा लाभ आदिवासी विकास</p>

	<p>विकास विभाग अथवा अन्य विभागामार्फत घेतलेला नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>६. अर्जासोबत पासपोर्ट साईजचे २ फोटो सादर करावेत.</p> <p>७. योजने अंतर्गत देण्यात येणारे साहित्य लाभार्थ्यास विकता अथवा हस्तांतरीत करता येणार नाही.</p> <p>८. सदर योजनेसाठी मंजुर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग अथवा कमी करण्या बाबतचे करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>९. सदर योजनेच्या प्रगतीबाबत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी संबंधित यंत्रणेकडून प्राप्त करून मासिक/त्रैमासिक माहिती व मंजुर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र अपर आयुक्त आदिवासी विकास यांचे मार्फत आयुक्तालयास सादर करावा.</p> <p>१०. सदर योजनेसाठी लागणारे सर्व साहित्य , उपकरणे व कामाचा दर्जा योजना राबविणा-या संस्थेने/यंत्रणेने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान या कार्यक्रमांतर्गत कृषी विभागाचे मार्गदर्शक सुचनेमधील निश्चित केलेल्या मापदंडाप्रमाणे करावा.</p> <p>११. योजने अंतर्गत लाभार्थ्यास लाभ दिल्यानंतर आदिवासी विकास विभागाकडील विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना सन २०१३-१४ अंतर्गत अनुसूचित जमातीच्या दारिद्र्य रेषेखालील लाभार्थ्यांच्या शेतात शेततळे तयार करणे अशा आशयाचा तपशिलवार नामनिर्देश फलक तयार करून दर्शनी भागात लावण्यांत यावा.</p> <p>१२. योजनेची अंमलबजावणी करणा-या यंत्रणेने चांगल्या प्रतीची चित्रफीत (सिडी) व छायाचित्रे काढून खर्च अहवालासोबत प्रकल्प अधिकारी यांना सादर करावी.</p> <p>१३. प्रकल्पाची छायाचित्रांसह यशोगाथा तयार करून देणेची कामे संबंधित प्रकल्प अधिकारी यानी करावी. तसेच योजने विषयी सर्व माहिती उदा. लाभार्थी यादी, फोटो, यशोगाथा इत्यादी अनुषंगीक माहिती आदिवासी विकास विभागाच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्याची जबाबदारी संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.</p> <p>१४. योजनेच्या लक्षांकात बदल करणे व योजना राबविण्याच्या कार्यपद्धतीत बदल करण्याचे अधिकार मा.आयुक्त आदिवासी विकास महाराष्ट्र राज्य नाशिक यांना राहतील.</p>
--	--

१२	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्याच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपुर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेल. २) सदर योजनेचे पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे. ३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.
----	---	--

---*---*---

२

१	योजनेचे नांव	जनउत्कर्ष, जनउत्थान महिला आर्थिक विकास महामंडळ मार्फत स्थापन करण्यात आलेल्या अथवा नव्याने स्थापित झालेल्या आदिवासी स्वयंसहाय्यता बचत गटांना व्यवसाया करीता पोल्ट्री फार्म स्थापन करून देणे व प्रशिक्षण देणे. (Specification:- Shed 30x100ft. Total 3000 Sq.ft.)		
२	लाभार्थी गटसंख्या	१६० स्वयंसहाय्यता बचतगट		
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	प्रती बचतगट रु.१०.०० लक्ष प्रमाणे एकुण १६० स्वयंसहाय्यता बचतगटांसाठी रु.१६००.०० लक्ष निधी.		
		अ.क्र	बाब	रक्कम रु.लाखात
		१	शेड ३० बाय १०० फुट एकुण ३००० स्क्वेअरफुट शेडबांधकाम व तदनुषंगीक खर्चासहीत	५,२५,०००/-
		२	पक्षी व पशुखाद्य खर्च व अनुषंगीक साहीत्य खर्च खर्च	४,००,०००/-
		३	प्रशिक्षण व पोल्ट्री फार्म व्यवस्थापन खर्च	७५,०००/-
			एकुण	१०,००,०००/-
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प		
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी अथवा स्वयंसहाय्यता बचतगट		
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास		
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	कुकुटपालन केवळ छंद किंवा पुरक व्यवसाय न राहता अर्थार्जनाचा स्वतंत्र व्यवसाय झालेला आहे. पारंपारिक पद्धतीने एक व्यक्ती थोड्याच पक्षांचे संगोपन करू शकेल. परंतु शास्त्रोक्त पद्धतीने मोठ्या प्रमाणात पक्षांचे संगोपन केल्यास त्यापासून निश्चितपणे अपेक्षित लाभ मिळण्यास मदत होईल. या उद्देशाने जनउत्कर्ष, जनउत्थान महिला आर्थिक विकास महामंडळ मार्फत स्थापन करण्यात आलेल्या अथवा नव्याने स्थापित झालेल्या आदिवासी स्वयंसहाय्यता बचत गटांना पोल्ट्री फार्म स्थापन करून देणे व प्रशिक्षण देण्याची योजना मंजूर करण्यात येत आहे.		

८	योजना राबविण्याची कार्यपध्दती	सदरची योजना प्राथम्याने संबंधीत जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी यांचे मार्फत राबविण्यात येईल. ज्या विभागामध्ये अथवा कार्यक्षेत्रा मध्ये सदरची योजना राबविण्यासाठी संबंधीत शासकीय यंत्रणेने असमर्थता दर्शविल्यास प्रकल्प अधिकारी हे संबंधीत विभागाकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेतील. तदनंतर मंजूर योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने स्वयंसहाय्यता बचतगटांना पोल्ट्री फार्म स्थापन / बांधकाम करणे करिता खालील दर्शविलेल्या निधीवितरणाच्या कार्यपध्दतीनुसार निधी वितरीत करतील.
९	निधी वितरणाची कार्यपध्दती	<p>१) मंजूर योजनेचा निधी लोकसंख्येच्या प्रमाणात आयुक्त, आदिवासी विकास हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांना वितरीत करतील.</p> <p>२) प्रकल्प अधिकारी यांनी मंजूर योजनेसाठी पात्र बचतगटांची निवड केल्यानंतर पोल्ट्री फार्मच्या शेडबांधकामाकरीता अनुज्ञेय रक्कमेच्या रक्कमेतून खालील प्रमाणे निधी वितरीत करतील. अ) बचतगटाची निवड झाल्यानंतर २० टक्के रक्कम. ब) प्लीन्थ पर्यंत व दोन्ही बाजूचे भिंतीचे बांधकाम पूर्ण झाल्यावर २० टक्के रक्कम. क) जाळी, छाताचे पत्रे व लोखंडी अँगल/लोखंडी पोल खरेदीसाठी ५० टक्के रक्कम. ड) पोल्ट्री फार्मचे बांधकाम योजनेच्या निकषा प्रमाणे पूर्ण झाल्याबाबत जिल्हा पशुसंवर्धन व बांधकाम खाते यांचा तांत्रिक दाखला प्राप्त झाल्यावर उर्वरित १० टक्के रक्कम.</p> <p>३) प्रकल्प अधिकारी हे नामांकीत एजन्सी (उदा.सगुना, व्यंकटेश, गोदरेज ई.) यांचेकडून पक्षी, अनुषंगीक साहित्य व पशुखाद्य इत्यादी बाबत दर मागवून तुलनात्मकदृष्ट्या ज्यांचे दर कमी आहे अशा दरांना गठीत समितीची मान्यता घेऊन पक्षी , अनुषंगीक साहित्य व पशुखाद्य खरेदी करून बचतगटास देतील.</p> <p>४) प्रकल्प अधिकारी हे योजनेसाठी निवड केलेल्या बचतगटातील सर्व सभासदांना १५ दिवसाचे प्रशिक्षण व पोल्ट्री व्यवस्थापनाबाबतचे प्रशिक्षण जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी यांचे मार्फत देतील व तसे शासनाचे प्रमाणपत्र सदर बचत गटातील सदस्यांना प्रदान केले जाईल. त्यासाठी प्रती बचतगट कमाल रु.७५,०००/- एवढा खर्च अनुज्ञेय राहील व सदर निधी जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी यांचेकडे वर्ग करण्यात येईल.</p> <p>उपरोक्त अनुदान अदा करतेवेळी स्वयंसहाय्यता बचतगटाचे नावे असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेतील खात्यात जमा करण्यात येईल.</p>

१०	बचतगट निवडीची कार्यपद्धती	<p>प्रकल्प अधिकारी हे सर्वप्रथम जनउत्कर्ष, जनउत्थान, महिला आर्थिक विकास महामंडळ मार्फत स्थापन करण्यात आलेल्या अथवा नव्याने स्थापित झालेल्या इच्छुक स्वयंसहाय्यता बचतगटांकडून विहीत नमुन्यात प्रस्ताव/अर्ज प्राप्त करतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जाची व कागदपत्रांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. प्रकल्प अधिकारी हे प्राप्त झालेल्या अर्जाची व कागदपत्रांची योजनेतील अटी-शर्ती नुसार छाननी करून पात्र ठरणा-या बचतगटांची जेष्ठता यादी तयार करतील. जेष्ठता यादी ही प्रकल्प कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डावर व विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी हे करतील. जेष्ठता यादी खालील नमुद गठीत समिती समोर ठेवून प्रकल्पाकरीता निर्धारित लक्षांकाप्रमाणे बचतगटांची अंतिम निवड यादी व प्रतीक्षा यादी समितीच्या मान्यतेने नोटीस बोर्ड व संकेतस्थळावर प्रसिध्द करतील. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>स्वयंसहाय्यता बचतगट निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <ol style="list-style-type: none"> १) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष २) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य ३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य ४) संबंधीत जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी :- सदस्य ५) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य ६) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव <p>उपरोक्त समितीमार्फत बचतगटांची निवड झाल्यानंतर या सर्व प्रक्रीयेचे इतिवृत्त तयार करण्यात येईल. व सर्व दस्तऐवजांसह प्रस्ताव अपर आयुक्त यांचेकडे सादर करण्यात येईल. अपर आयुक्त हे प्रकल्प अधिकारी यांनी बचतगटांची निवड करतांना आधारभुत मानलेल्या सर्व निकाषांचा सारासार विचार करून अंतिम निर्णय घेतील व तसे प्रकल्प अधिकारी यांना लेखी कळवतील. तद्नंतर प्रकल्प अधिकारी हे निवड केलेल्या बचतगटास निवड झाल्याचे आदेश देतील. व बचत गटास वर नमुद केल्याप्रमाणे निधी वितरीत करतील.</p>
----	---------------------------	--

११	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१) स्वयंसहाय्यता बचतगट हे जनउत्कर्ष, जनउत्थान, महिला आर्थिक विकास महामंडळ मार्फत स्थापन झालेले अथवा नव्याने स्थापित झालेले असावेत.</p> <p>२) निवड करावयाचे बचतगट हे नोंदणीकृत असावेत.</p> <p>३) स्वयंसहाय्यता बचतगटातील सर्व सभासद हे आदिवासी असावेत.</p> <p>४) बचतगटातील कमीत कमी एका लाभार्थ्याकडे त्यांचे नावे किमान एक एकर जमीन, बारमाही पाणी, विज इ. सुविधा असणे आवश्यक आहे.</p> <p>५) पोल्ट्रीमार्फतसाठी घ्यावयाचे क्षेत्र/ जमिन बचतगटाला किमान ५ वर्षे वापरण्यास देत असल्याबाबत जमीन मालक व बचत गटातील सर्व सदस्य यांनी रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर रजिस्टर हमीपत्र करून द्यावे लागेल. यासाठी आवश्यकतेनुसार जमीन मालकास मोबदला म्हणून बचतगटाने ठरविल्यानुसार भाडे करार करावा.</p> <p>६) बचतगटाचा बँकेकडे असलेल्या खात्यातील व्यवहार हा चालु असलेला असावा.</p> <p>७) बचतगटास अनुज्ञेय असणारी अनुदानाची रक्कम ही राष्ट्रीयकृत बँकेतील खात्यावरच दिली जाईल. अनुदानाची रक्कम रोखीने देता येणार नाही.</p> <p>८) सदर योजनेचे काम बचत गटामार्फत व्यवस्थित चालु ठेवण्यात येईल. तसेच बचतगटाच्या सभासदांमध्ये कोणताही वाद विवाद होणार नाही याबाबत प्रकल्प कार्यालयास रु.१००/- च्या स्टॅम्पपेपरवर हमी पत्र करून द्यावे लागेल.</p> <p>९) बचतगटास देण्यात आलेला पोल्ट्रीफार्म भाड्याने देता येणार नाही अथवा विकता येणार नाही. त्याबाबत बचतगटास प्रकल्प कार्यालयास रु.१००/- च्या स्टॅम्पपेपरवर हमी पत्र करून द्यावे लागेल.</p> <p>१०) सदर बचतगटास मिळालेल्या आर्थिक उत्पन्नाचा त्रैमासिक अहवाल प्रकल्प कार्यालयास सादर करावा लागेल.</p> <p>११) बचतगटाने व्यवसायाच्या जागी आदिवासी विकास विभाग यांचे निधीतून कुकुटपालन व्यवसायासाठी १०० टक्के अर्थसहाय्य असा फलक लावणे बंधनकारक राहील.</p> <p>१२) सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र बचतगट न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग करणे अथवा कमी करणे बाबतचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p>
----	---------------------	--

		<p>१२) संबंधीत प्रकल्प अधिकारी यांनी सदर योजनेपासुन उत्पादीत होणा-या कोबंडीचे (मास) आश्रमशाळा/वसतीगृहातील विद्यार्थ्याकरिता पुरवठ्या बाबत विहीत कार्यपध्दीतीचा अंवलब करुन सदर बचत गटांना प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>१३) अंमलबजावणी अधिकारी हे योजनेचा मासिक/त्रैमासिक खर्च व प्रगती अहवाल व खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र अपर आयुक्त यांना सादर करतील. अपर आयुक्त हे वरील प्रमाणे अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करतील.</p> <p>१४) प्रकल्पाची छायाचित्रांसह यशोगाथा तयार करुन करणे तसेच योजने विषयी सर्व माहिती उदा. बचतगटांची यादी, पोल्ट्रीफार्मचे फोटो, यशोगाथा इत्यादी अनुषंगीक माहिती आदिवासी विकास विभागाच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्याची तसेच सदर माहिती वरिष्ठ कार्यालयास सादर करण्याची जबाबदारी संबंधीत प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.</p>
११	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	<p>१) बचतगटाच्या पहिल्या एक वर्षाचा उत्पन्न वाढीचा संपुर्ण तपशिल योजना राबविणारी यंत्रणा ठेवेल.</p> <p>२) सदर योजनेचे पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरिक्षक यांचेमार्फत करावे.</p> <p>३) योजनेचे मुल्यमापन बाहय यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p>

----*--*

3

१	योजनेचे नांव	१०० आदिवासी कारागीर कुटुंबांचा बांबु वस्तु समुह विकास - बांबु बहुउद्देशिय विकास संस्था,चंद्रपुर व बांबु टेक्नॉलॉजी डेव्हलपमेंट सेंटर चंद्रपुर यांचेमार्फत
		प्रस्तावना :-

	<p>१) भारत सरकारच्या सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योजग विभागाच्या (एमएसई) क्लस्टर डेव्हलपमेंट कार्यक्रम (सीडीपी) अंतर्गत महाराष्ट्रातील गडचिरोली जिल्ह्याकरीता बांबु वस्तु क्लस्टर मंजुर झाले असुन प्राथमिक स्थरावरचे काम पुर्ण झाले आहे. प्रकल्प राबविणेकरीता प्रमुख कंपनी म्हणुन (एसपीव्ही-विशेष वाहन हेतू) गडचिरोली बांबु क्लस्टर बांबु विकास प्रकल्प प्रा.लि. ला मान्यता मिळालेली असुन सुविधा केंद्रासाठी (सीएफसी) गडचिरोली एम.आय.डी.सी मध्ये ५ एकर व अहेरी एम.आय.डी.सी मध्ये २ एकर जागाही देण्यात आलेली आहे.</p> <p>ही योजना व एस.पी.व्ही निर्माण करण्याचे काम स्वयंसेवी संस्था म्हणुन बांबु बहुउद्देशिय विकास संस्था, चंद्रपुर या संस्थेची निवड होऊन संस्थेने काम पुर्ण केले असुन नॅशनल बांबु मिशन (महाराष्ट्र) या केंद्र सरकारच्या योजनेतून बांबू विकास प्रकल्पाला बांबू टेक्नॉलॉजी डेव्हलपमेंट सेंटर (बी.टी.डी.सी) मंजुर झाले असुन कामही सुरु आहे. त्याकरीता महाराष्ट्र शासनाने बल्लारपुर तालुक्यातील बामणी (दुधोली) येथे ५ एकर जागा दिलेली आहे. व त्यांचे प्रशिक्षण केंद्र सुरु आहे.</p> <p>२) क्लस्टर योजना समुह विकासातून व मुळ उत्पादनातून मुल्यवर्धीत उत्पादने निर्माण करणेसाठी असुन त्याकरीता २० किंवा जास्त लघु/मध्यम उद्योग अथवा १०० वा जास्त सुक्ष्म उद्योगांची आवश्यकता आहे. यामध्ये या सुक्ष्म उद्योगांनी खालील प्रमाणे पुर्तता करणे आवश्यक आहे.</p> <p>अ) उपलब्ध अधुनिक तंत्रज्ञानाचा उपयोग.</p> <p>ब) आवश्यक उत्पादन संख्येकरीता अंशतः यांत्रिकीकरण.</p> <p>क) योजनेचे सभासद होण्याकरीता कंपनीचे भागभांडवल घेणे.</p> <p>३) क्लस्टर योजनेतील सुविधा केंद्र हे भारत सरकारच्या ९० टक्के अनुदानातून उभारण्यात येत असल्याने कोणत्याही प्रकारचा नफा कमविता येणार नाही. तर केवळ घसारा प्रक्रिया खर्च व कच्च्यामालाची मुळ किंमत वजाजाता विक्रीतून येणारी पुर्ण रक्कम मुळ उत्पादकाला (भागभांडवलदाराला) त्याचे खात्यामार्फत परत मिळेल. हया सुविधाकेंद्राचे मालक म्हणुन हे भागधारक राहतील.</p> <p>४) महाराष्ट्र शासनाने बांबु पुरवठ्याची हमी घेतली असुन व शासन निर्णयाप्रमाणे उत्पादीत बांबुपैकी ४० टक्के बांबु यात सुक्ष्म उद्योगांकरीता राखीव असल्यामुळे कारागीराला त्याचे घरी / गावांत बांबु पोहच करुन मिळेल.</p>
--	---

		<p>५) आज गडचिरोली जिल्ह्यातील बांबु कारागीर आठवड्यात ४ दिवस काम करून तीन चट्या बनवितो. त्याला त्याचे रु.९०/- मिळतात. म्हणजे प्रतीरोज रु.१८ ते २०/- केवळ मिळतील. यातही पावसाळ्याचे ४ महिने काम बंद असते. केवळ ७ ते ८ महिनेच काम उपलब्ध असते. क्लस्टर मध्ये तो प्रशिक्षण व मशिन घेऊन सदस्य झाल्यास आठवड्याचे पूर्ण ७ दिवस काम करेल. त्यामुळे १२ ते १५ चट्या बनवून ८०० ते ९०० रुपये मिळतील (प्रती चटई रु.६५/- प्रमाणे) म्हणजेच त्याला कामाप्रमाणे रोज रु.१०० ते १५०/- मिळतील. मुख्यवर्धीत उत्पादनातून त्याला खालील प्रमाणे लाभ होईल.</p> <p>१) ३ चट्या रु.१९५/-</p> <p>२) प्रक्रिया खर्च रु.२५०/-</p> <p>३) कच्चा माल रु.२००/-</p> <p>४) किरकोळ खर्च व घसारा रु.१००/एकुण खर्च रु.८४५/-</p> <p>त्यातून एक प्लायबोर्ड तयार होऊन त्याची किंमत रु.११५०/- म्हणजे अधिकचा नफा रु.३०५/- एका चटईचे मुख्यवर्धीत किंमत रु.१६५/-</p>																				
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या	१०० कारागीर कुटुंब विकास (यात एक बचतगट म्हणजे एक कुटुंब असे देखील गृहीत धरण्यात येईल) २० कुटुंबांचा एक प्रशिक्षणाचा गट याप्रमाणे ५ गट राहतील.																				
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	<p>एकुण मंजूर अनुदान रु.२७०.०० लक्ष</p> <p>अ) प्रशिक्षण खर्च (प्रती गट) (प्रशिक्षण कालावधी २० दिवस)</p> <table> <tr> <th>अ.क्र.</th> <th>बाब</th> <th>प्रती गट खर्च रुपये</th> <th>५ गटांसाठी खर्च रुपये</th> </tr> <tr> <td>१</td> <td>प्रवास खर्च (प्रशिक्षक, सुपरवायझर व प्रशिक्षणार्थी)</td> <td>रु.१,५०,०००/-</td> <td>७,५०,००० /-</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>दोन विशेष तज्ञ प्रशिक्षकांचा १५ दिवसांचा खर्च</td> <td>रु.४५,०००/-</td> <td>२,२५,०००</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>प्रशिक्षकांचा (मानधन) व बी.टी.डी.सी एक्सपर्ट</td> <td>रु.२,००,०००/-</td> <td>१०,००,०० ०/-</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>मशिन प्रात्यक्षीक बी.टी.डी.सी</td> <td>रु.१,३०,०००/-</td> <td>६,५०,००० /-</td> </tr> </table>	अ.क्र.	बाब	प्रती गट खर्च रुपये	५ गटांसाठी खर्च रुपये	१	प्रवास खर्च (प्रशिक्षक, सुपरवायझर व प्रशिक्षणार्थी)	रु.१,५०,०००/-	७,५०,००० /-	२	दोन विशेष तज्ञ प्रशिक्षकांचा १५ दिवसांचा खर्च	रु.४५,०००/-	२,२५,०००	३	प्रशिक्षकांचा (मानधन) व बी.टी.डी.सी एक्सपर्ट	रु.२,००,०००/-	१०,००,०० ०/-	४	मशिन प्रात्यक्षीक बी.टी.डी.सी	रु.१,३०,०००/-	६,५०,००० /-
अ.क्र.	बाब	प्रती गट खर्च रुपये	५ गटांसाठी खर्च रुपये																			
१	प्रवास खर्च (प्रशिक्षक, सुपरवायझर व प्रशिक्षणार्थी)	रु.१,५०,०००/-	७,५०,००० /-																			
२	दोन विशेष तज्ञ प्रशिक्षकांचा १५ दिवसांचा खर्च	रु.४५,०००/-	२,२५,०००																			
३	प्रशिक्षकांचा (मानधन) व बी.टी.डी.सी एक्सपर्ट	रु.२,००,०००/-	१०,००,०० ०/-																			
४	मशिन प्रात्यक्षीक बी.टी.डी.सी	रु.१,३०,०००/-	६,५०,००० /-																			

		५	पुस्तके वगैरे प्रशिक्षण साहित्य	रु.१,००,०००/-	५,००,०००/-
		६	कच्चा माल बांबू वगैरे	रु.२,००,०००/-	१०,००,०००/-
		७	निवास, भोजन इत्यादी	रु.३,७५,०००/-	१८,७५,०००/-
		८	२० प्रशिक्षणाथश्चा प्रकल्प भेट खर्च	रु.१,४०,०००/-	७,००,०००/-
		९	आकस्मिक खर्च	रु.६०,०००/-	३,००,०००/-
			एकुण	रु.१४,००,०००/-	७०,००,०००/-
		<p>(उपरोक्त १ ते ९ बाबींचा तपशिलवार खर्चाचा आराखडा सोबत जोडला आहे) परिशिष्ट-अ</p> <p>ब) मशिन खरेदी</p> <p>खर्चाचे सविस्तर विवरण :-</p> <p>१. मशिन खरेदी :-</p> <p>बांबू स्पलीटींग सेट- रु.२०,०००/-स्लायसिंग मशिन/अगरबत्ती काडी मशिन (जाड) :- रु.६०,०००/-लांब पट्टी (पतली) मशिन:- रु.८०,०००/-</p> <p>उभारणी :- रु.१०,०००/-एकुण :- रु.१,७०,०००/-</p> <p>१०० कुटुंबांसाठी रु.१,७०,००,०००/-</p> <p>क) क्लस्टर भागभांडवल (शेअर कॅपीटल) :- क्लस्टर योजनेतील सुविधा केंद्राचा लाभांश मिळणेकरीता प्रति सदस्य ३०० शेअर :- रु.३०,०००/-</p> <p>संकलीत एकुण खर्च १०० कुटुंबांकरीता :- रु.३०,००,०००/-</p> <p>वरील प्रमाणे एकुण खर्च :-</p> <p>अ) मशिन खरेदी:- रु.१,७०,००,०००/-</p> <p>ब) प्रशिक्षण (२० X ५):- रु. ७०,००,०००/-</p> <p>क) भागभांडवल घेणे:- रु. ३०,००,०००/-</p> <p>एकुण:- रु.२,७०,००,०००/-</p>			
४	अंमलबजावणी अधिकारी	<p>संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प अहेरी व बांबू बहुउद्देशिय विकास संस्था व बांबू टेक्नॉलॉजी डेव्हलपमेंट सेंटर, चंद्रपुर</p>			

५	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, अहेरी, गडचिरोली व भामरागड यांचे समन्वयाने १. सदर योजनेमध्ये प्रकल्प अधिकारी अहेरी हे मुख्य समन्वयक अधिकारी म्हणून काम पाहतील. २. बांबू बहुउद्देशिय विकास संस्था, चंद्रपुर नोंदणी क्र.१०१,ठक्कर कॉलनी, नगीनाबाग वार्ड चंद्रपुर. ३. बांबू टेक्नॉलॉजी डेव्हलपमेंट सेंटर बांबू विकास प्रकल्प १७९/२ मौजा बामणी (दुधोली) ता.बल्लारपुर जिल्हा चंद्रपुर ४. गडचिरोली बांबू क्लस्टर (बांबू विकास प्रकल्प) प्रा.ली बी-१०, एम.आय.डी.सी. गडचिरोली
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपुर
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	आदिवासींचे पारंपारिक तंत्रज्ञान जतन करून व संशोधन करून प्रगत तंत्रज्ञानाचा वापर करून खालील प्रमाणे विकास साधणे. १) कौशल्य विकास २) कच्च्या मालाची हमी ३) उत्पादन वाढ ४) उत्पादनाची साधन निर्मिती ५) पर्यावरण रक्षण ६) मृदसंधारण ७) मुल्यवर्धीत उत्पादन
८	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	१. संबंधीत प्रकल्प अधिकारी व संस्था गडचिरोली जिल्ह्यातील गावा गावांतून योजनेची प्रसिध्दी करून, मेळावे घेऊन ग्रामसभेच्या शिफारशीने गावांतील इच्छुक १०० कुटुंबांची नोंदणी करतील. सदर लाभार्थी परिशिष्ट अ मधील कार्यक्रमाच्या विवरणातून निवडण्यात येतील. नोंदणी केलेल्या कुटुंबातून योजनेकरीता इच्छुक गटाची निवड करणेकरीता खालील प्रमाणे समिती राहिल. १) प्रकल्प अधिकारी, अहेरी,गडचिरोली,भामरागड. २) संबंधीत महाव्यवस्थापक जिल्हा उद्योग केंद्र ३) संबंधीत उप वनसंरक्षक ४) अध्यक्ष बांबू बहुउद्देशिय विकास संस्था, चंद्रपुर ५) सचिव, बांबू विकास केंद्र, चंद्रपुर (बी.टी.डी.सी) ६) प्राचार्य तंत्र निकेतन (पॉलीटेक्नीक कॉलेज) गडचिरोली. वरील गठीत समिती १०० कुटुंबाची निवड करेल.
९	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	१. संबंधीत प्रकल्प अधिकारी व संस्था गडचिरोली जिल्ह्यातील गावा गावांतून योजनेची प्रसिध्दी करून, मेळावे घेऊन गावांची व इच्छुक १०० कुटुंबांची निवड ग्रामसभेच्या शिफारशीने करतील.

		<p>२. निवड केलेल्या कुटुंबांची क्लस्टर योजनेतील भागभांडवल भरून त्यांना योजनेचे/सुविधा केंद्राचे सदस्य करण्यात येईल. (शेअर सर्टीफिकेट देण्यात येईल)</p> <p>३. सदर कुटुंबांची सुक्ष्म उद्योग म्हणून उद्योग विभागात नोंदणी करण्यात येईल.</p> <p>४. निवड झालेल्या कुटुंबांना २० दिवसाचे मशिन वापराचे प्रशिक्षण देण्यात येऊन नविन तंत्रज्ञानाची माहिती करून देण्यात येईल. प्रशिक्षणाकरीता २० कुटुंबांचा एक गट राहील.</p> <p>५. निवड केलेल्या कुटुंबांच्या इच्छे प्रमाणे अंशतः यांत्रिकीकरण करून देणेकरीता मशिन खरेदी करून देण्यात येईल. सदरची यंत्रसामुग्री विकता येणार नाही. जर एखाद्या कुटुंबाने व्यवसाय करणे बंद केल्यास दिलेली यंत्रसामुग्री शासनास जमा करणे बंधनकारक राहील.</p> <p>६. त्यांची प्राथमिक उत्पादने सुविधा केंद्रावर आणून मुल्यवर्धीत उत्पादने करण्याचे प्रशिक्षण देऊन मुल्यवर्धीत उत्पादन करून देण्यात येईल.</p> <p>७. त्यांच्या मुल्यवर्धीत उत्पादनाची विक्रीची १०० टक्के हमी संस्थेची राहील व संपुर्ण नफा सदर कुटुंबाच्या बँक खात्यावर सरळ जमा करण्यात येईल.</p> <p>८. याप्रमाणे बाजारपेठेसाठी क्लस्टर योजनेत राष्ट्रीय स्तरावर व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर आपसी सामंजस्य करार करण्यात आलेले आहेत.</p> <p>९. तंत्रज्ञानाकरीता सुध्दा राष्ट्रीय स्तरावरील संशोधकांबरोबर आपसी सामंजस्य करार करण्यात आलेले आहेत.</p>
१०	निधी वितरण पध्दती	<p>१) मंजूर योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, म.रा. नाशिक हे संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, अहेरी यांना अपर आयुक्त, आदिवासी विकास नागपुर यांच्या मार्फत वितरीत करतील.</p> <p>२) प्रकल्प अधिकारी हे संस्थेस आदेश निर्गमित करतील. आदेश निर्गमित केल्यानंतर लाभार्थी निवडीची प्रक्रीया पुर्ण झाल्यावर प्रशिक्षणाच्या एकुण रक्कमेच्या ३० टक्के रक्कम संबंधीत संस्थेस वितरीत करतील.</p> <p>३) प्रशिक्षण सुरु झाल्यावर मशिन खरेदीच्या एकुण रक्कमेपैकी ९० टक्के रक्कम मशिन खरेदीसाठी संबंधीत संस्थेस वितरीत करतील. उर्वरित १० टक्के रक्कम ६ महिन्यांच्या कालावधीनंतर कुटुंब दिलेल्या मशिनचा उपयोग मंजूर प्रयोजनाकरीता करीत</p>

		<p>असल्याची संपुर्ण खात्री झाल्यावर संबंधीत संस्थेस वितरीत करतील.</p> <p>४) प्रशिक्षण पुर्ण झाल्यावर भागभांडवलाची १०० टक्के रक्कम सुविधा केंद्रा (विशेष हेतू वाहन) च्या खात्यावर जमा करुन तसे भागभांडवल प्रमाणपत्र देण्यात येईल.</p> <p>५) प्रशिक्षणाची उर्वरित रक्कम प्रशिक्षण पुर्ण झाल्यावर संस्थेस अदा करण्यात येईल. त्यापुर्वी संबंधीत संस्थेकडून योग्यरित्या प्रशिक्षण मिळाल्याची खात्री करण्याची जबाबदारी प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.</p>
११	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१. करागिर आदिवासी असावा.</p> <p>२. प्रशिक्षण पुर्ण करण्याची हमी असावी.</p> <p>३. कुटुंबाची शिफारस पेसा ॲक्ट नुसार ग्रामसभा करेल.</p> <p>४. कारागीर थकीत कर्जदार असल्यास योजनेद्वारे मिळाणा-या उत्पन्नातून हप्ता वसुलीबाबत त्याने करारनामा करुन देणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>५. कारागीर बांबु तोडण्याचे प्रशिक्षण घेऊन बांबु तोडण्यास सहकार्य करेल.</p> <p>६. मशिनची देखभाल व दुरुस्ती करणेकरीता निवड केलेल्या एकुण कुटुंबापैकी इच्छुक २० कारागीरांची निवड करुन त्यांना तंत्रशुध्द प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी संबंधीत संस्थेची राहिल व प्रशिक्षित कारागीरांना योजने अंतर्गत दिलेल्या यंत्रसामुग्रीची देखभाल व दुरुस्तीचे मानधन क्लस्टर योजनेतून देण्यात येईल.</p> <p>७. योजने अंतर्गत शासनामार्फत दिलेल्या लाभाद्वारे (मशिन/प्रशिक्षण) त्यांनी कमीत कमी ७ वर्षे उद्योग चालविणे बंधनकारक राहिल. त्यासंबंधी त्यांचेकडून तसे हमीपत्र लिहून घेण्याची जबाबदारी संबंधीत प्रकल्प अधिकारी व संस्थेची राहिल.</p> <p>८. नोंदणी झालेला कारागीर मयत झाल्यास त्याचे नावे असलेले भागभांडवल सुविधा केंद्राच्या कामात राहणा-या त्याच्या वारसदाराचे नावे होतील.</p> <p>९. योजनेची यशस्वीरित्या अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी बांबु बहुउद्देशिय विकास संस्था व बांबु टेक्नॉलॉजी डेव्हलपमेंट सेंटर, चंद्रपुर यांची संयुक्तपणे राहिल त्याबाबतचा करार त्यांनी संबंधीत प्रकल्प अधिकारी यांचेसमावेत करुन द्यावा लागेल.</p> <p>१०) सदर योजनेच्या प्रगतीबाबतचा अहवाल प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी संबंधित यंत्रणेकडून प्राप्त करुन मासिक/त्रैमासिक माहिती व मंजुर निधीचे उपयोगिता</p>

		<p>प्रमाणपत्र अपर आयुक्त आदिवासी विकास यांचे मार्फत आयुक्तालयास सादर करावा.</p> <p>११) योजने अंतर्गत लाभार्थ्यास लाभ दिल्यानंतर आदिवासी विकास विभागाकडील विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना सन २०१३-१४ अंतर्गत लाभ देण्यात आलेला आहे अशा आशयाचा तपशिलवार नामनिर्देश फलक तयार करून मशिनच्या दर्शनी भागात लावण्यांत यावा.</p> <p>१२) योजनेची अंमलबजावणी करणा-या यंत्रणेने चांगल्या प्रतीची चित्रफीत (सिडी) व छायाचित्रे काढून खर्च अहवालासोबत प्रकल्प अधिकारी यांना सादर करावी.</p>
११	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	<p>१. सनियंत्रण समिती</p> <p>अ) श्री.शंकर ताम्हण, अध्यक्ष</p> <p>ब) महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र गडचिरोली</p> <p>क) प्रकल्प अधिकारी, अहेरी</p> <p>ड) संबंधीत उपवनसंरक्षक</p> <p>इ) श्री.बाळकृष्ण मोदे, तंत्रज्ञ, बी.टी.डी.सी</p> <p>२. मुल्यमापन :- (त्रयस्थ समिती)</p> <p>अ) बांबू क्लस्टर सल्लागार, बंगलोर</p> <p>ब) मशिन सल्लागार देवास/बंगलोर</p> <p>क) अपर आयुक्त नागपुर.</p> <p>३. पर्यवेक्षण :-</p> <p>अ. कारागीर वस्तीतून सुशिक्षित तरुणांची पर्यवेक्षक म्हणुन निवड करून त्यांना खालील प्रमाणे प्रशिक्षण देण्यात येईल.</p> <p>१. मशिन दुरुस्ती</p> <p>२. बांबू प्रक्रिया</p> <p>३. मुल्यावधीत प्रक्रिया</p> <p>४. हिशोब लिहीने इ.</p> <p>ब. बांबू विकास प्रकल्प, चंद्रपुर यांचे प्रत्यक्ष पर्यवेक्षण राहिल. पर्यवेक्षकांचे मानधन संस्था प्रकल्पातून देईल.</p>

---*---*---*---

१	योजनेचे नांव	स्थलांतरीत आदिवासींचे पुनर्वसन करण्यासाठी स्वीकार तथा संशोधन केंद्र स्थापन करणे करीता आवर्ती अनुदान
२	योजनेतील युनिट संख्या	१ केंद्र
३	योजनेचा अंदाजित खर्च	रु.२००.०० लक्ष इमारत बांधकामासाठी
४	योजनेचा उद्देश	नाशिक हा आदिवासी बहुल जिल्हा असून सन-२००१ च्या जनगणनेनुसार नाशिक जिल्ह्याच्या एकुण ४९,९३,७९६ एवढ्या लोकसंख्ये पैकी ११,९४,२७१ एवढी आदिवासी लोकसंख्या आहे. पैकी ३५०३२ एवढी भुमिहीन आदिवासी कुटुंबे आहेत.त्याचप्रमाणे अल्पभुधारक आदिवासी कुटुंबाची संख्याही जास्त असून जवळ जवळ ७९,६२९ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत.त्यामुळे बहुतांशी आदिवासी कुटुंबे रोजगारासाठी नाशिक शहराकडे स्थलांतरीत होऊन शहरामध्ये विविध ठिकाणी उदा.पेठ नाका, दिंडोरी नाका, सातपुर नाका, जुना गंगापुर नाका, नेर्लिकर नाका, गंगाघाट, अंबड, देवळाली इ. ठिकाणी रस्त्याच्या कडेला उघडयावर राहतात व शेती क्षेत्राशी निगडीत द्राक्ष बागांची कामे, ऊस तोडणी इत्यादी तसेच बांधकाम क्षेत्राशी निगडीत कामे करून आपली उपजिवीका करतात.त्यामुळे शहरातील वाहतुक व्यवस्था विस्कळीत होणे, स्वच्छतेचे प्रश्न निर्माण होणे त्याचप्रमाणे या कुटुंबांना मुलभुत सुविधा जसे, पिण्याचे पाणी, निवारा उपलब्ध होत नसल्याने त्यांच्या आरोग्याच्या समस्या निर्माण होतात. या सर्व गोष्टींवर मात करणेसाठी व त्यांना शाश्वत रोजगार मिळणेसाठी त्यांचे व्यवसायाशी निगडीत प्रशिक्षण देण्याची योजना सन-२०१०-११ या वर्षात मंजूर करण्यात आलेली असून सदर योजने अंतर्गत उभारण्यात येणा-या केंद्राच्या इमारतीचे बांधकाम करीता रु.१००.०० लक्ष मंजूर करण्यात आलेले आहे. सदर केंद्राच्या इमारत बांधकामाची एकुण अंदाजपत्रकीय रक्कम रु.३००.०० लक्ष एवढी असल्याने इमारत बांधकामासाठी आवश्यक असलेला उर्वरित रु.२००.०० लक्ष निधी

		केंद्रशासनाने सन-२०१३-१४ या वर्षामध्ये मंजुर केलेला आहे.
५	अंमलबजावणी अधिकारी/ यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नाशिक व महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लीक स्कुल द्वारा नियुक्त प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सलटंट.
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
७	योजनेची कार्यपद्धती	सदर योजनेचा निधी आयुक्त आदिवासी विकास हे सदर इमारतीचे बांधकामाकरीता असलेला निधी सदस्य सचिव, महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लीक स्कुल यांचेकडे वर्ग करतील. सदर इमारतीचे बांधकाम सदस्य सचिव, महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लीक स्कुल द्वारा नियुक्त प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सलटंट यांचेमार्फत करण्यात येईल. सदर इमारत बांधकामाचे अंदाजपत्रक व आरखडा प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सलटंट यांचेकडून प्राप्त करून सदर आराखडयास व अंदाजपत्रकास शासनाची प्रशासकीय मान्यता घेण्यात येईल.
८	योजनेच्या अटी-शर्ती	१.केंद्राच्या इमारतीच्या बांधकामाकरीता जेवढे अनुदान मंजुर करण्यात आलेले आहे त्या मर्यादेतच बांधकाम पूर्ण करणे बंधनकारक राहील. कोणत्याही स्वरूपात अतिरिक्त अनुदान मंजुर केले जाणार नाही. २) केंद्र ज्या प्रयोजनासाठी मंजुर केलेले आहे. त्याच प्रयोजनासाठी त्याचा वापर करणे बंधनकारक राहील. ३) केंद्राची मालकी आदिवासी विकास विभागाची राहील.

---*---*---*

५

१	योजनेचे नांव	अनुसूचित जमातीच्या युवकांना बिल्डींग सुपरवायझर कोर्सचे प्रशिक्षण प्रबोधन बहुउद्देशिय संस्था, नाशिक मार्फत देणे.				
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या	८००				
३	योजनेचा कालावधी	०१ (एक) महिना				
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	प्रती लाभार्थी रु.२२,०००/- प्रमाणे ८०० लाभार्थ्यांसाठी रु.१७६.०० लक्ष निधी				
		अ.क्र	तपशिल	प्रती प्रशिक्षणार्थी दर	लाभार्थी संख्या	एकुण खर्च रुपये
		१	प्रशिक्षण शुल्क	रु.१७,०००/-	८००	१,३६,००,०००
		२	अभ्यास साहित्य	रु.२,०००/-	८००	१६,००,०००
		३	साईट व्हीजीट प्रवास /भोजन खर्च	रु.२,०००/-	८००	१६,००,०००
		४	परिक्षा शुल्क	रु.१,०००/-	८००	८,००,०००
			एकुण	रु.२२,०००/-	८००	१,७६,००,०००
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, व प्रबोधन बहुउद्देशिय संस्था, नाशिक				
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व प्रबोधन बहुउद्देशिय संस्था, नाशिक				
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास				
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	बांधकाम व्यवसाय हा प्रचंड गतीने वाढणारा व्यवसाय आहे. शेती व्यवसायायानंतर सर्वात जास्त रोजगार देणारे हे क्षेत्र आहे. प्रत्यक्ष काम करून घेणारा सुपरवायझर हा दर्जा-वेग आणि बचत ही त्रिसुत्री सांभाळणारा हवा तर बिल्डर हा दुरदृष्टी असल्याबरोबरच उत्कृष्ट व्यवस्थापक हवा. त्यामुळे आदिवासी युवकांना बिल्डिंग सुपरवायझर प्रशिक्षण दिल्यास त्यांना रोजगाराच्या मोठ्या संधी उपलब्ध होतील. अशा				

		प्रकारे आदिवासी युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगार उपलब्ध होण्यास मदत होईल. त्याचबरोबर त्यांची आर्थिक व सामाजिक उन्नती होण्यास मदत होईल.
८	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<p>प्रशिक्षणाचा कालावधी एक महिन्याचा राहील. प्रशिक्षणा दरम्यान प्रशिक्षणाथऱ्हासाठी प्रत्यक्ष साईट व्हिजीट आयोजित करुन देण्यात येणा-या प्रशिक्षणाबाबत सखोल माहिती देण्यात येईल. प्रशिक्षणाथऱ्हा प्रशिक्षणाच्या अनुषंगाने आवश्यक असणारे अभ्यास साहित्य प्रशिक्षण सुरु होताच उपलब्ध करुन देण्यात येईल. प्रशिक्षणात शिकविलेला अभ्यासक्रम प्रशिक्षणाथऱ्हा पुर्णपणे आकलन होईल याची दक्षता घेण्यात येईल. प्रशिक्षण पुर्ण झाल्यावर सर्व प्रशिक्षणाथऱ्हाची परिक्षा घेण्यात येईल व प्रशिक्षणाथऱ्हा एन.सी.व्ही.टी चे प्रमाणपत्र वाटप करण्यात येईल.</p> <p>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</p> <p>१. योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p> <p>२.सदर योजना नांमाफित स्वयंमसेवी संस्थामार्फत राबवावयाची असल्यामुळे संस्थकडुण मंजुर रक्कमे एवढी राष्ट्रीयकृत बँकेची सहा महिणे वैध असलेली बँक गॅरंटी घ्यावी</p> <p>३. प्रशिक्षणाकरीता लक्षांकानुसार पात्र लाभार्थी संपुर्ण निवड झाल्यानंतर व सर्व प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षणासाठी हजार झाल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा लेखी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर प्रशिक्षण संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>४. तदनंतर संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी प्रशिक्षण कालावधीत वेळोवेळी प्रशिक्षण केंद्रास अचानक भेट देऊन प्रशिक्षणाथऱ्हा देण्यात येणा-या प्रशिक्षणाचा दर्जा, प्रशिक्षणाथऱ्हा पुरविण्यात येणा-या सोयी-सुविधा याबाबत प्रशिक्षणाथऱ्हा चर्चा करुन प्रशिक्षण व्यवस्थित रित्या सुरु असल्याची खात्री करावी. याबाबत प्रशिक्षणाथऱ्हा तक्रारी असल्यास सदर तक्रारींचे पुर्णता: निराकरण झाल्यानंतर अथवा प्रशिक्षणाची प्रगती समाधानकारक असल्याची खात्री झाल्यानंतर तसा</p>

		<p>लेखी अहवाल प्रकल्प अधिकारी यांना सादर केल्यावर प्रकल्प अधिकारी यांनी संबंधीत संस्थेस पुढील ४० टक्के रक्कम प्रशिक्षणाचा मध्यावधी कालावधी झाल्यानंतर अदा करावी.</p> <p>५. प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्यावर संस्थेने तसा अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांची व पुर्तता केल्यावर तसेच संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्याचा निरीक्षण अहवाल प्राप्त झाल्यावर संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>६. सर्व प्रशिक्षणाथऱ्ना संस्थेने एन.सी.व्ही.टी / शासनाची तत्सम संस्थेचे प्रमाणपत्र/विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र वाटप केल्यानंतर संस्थेस उर्वरित २० टक्के रक्कम अदा करावी. त्यानंतर प्रशिक्षित लाभार्थ्यांना प्रशिक्षणाच्या अनुषंगाने व्यवसाय सुरु करण्यासाठी शबरी वित्त विकास महामंडळ किंवा स्थानिक बँका यांचेकडून अर्थसहाय्य मिळणेकामी प्रकल्प अधिकारी/ संस्था यांनी पाठपुरावा करुन प्रशिक्षित उमेदवारास स्वयंरोजगार मिळेल असे पहावे.</p>
९	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करुन विहीत नमुन्यात अर्जदार यांचे अर्ज मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. सदर नोंदणी जेष्ठतेनुसार राहिल. त्यामुळे जेष्ठता यादी तयार होईल. छाननी अंती जेष्ठता यादतील पात्र आदिवासी लाभार्थ्यांची निवड प्रकल्प अधिकारी,एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचेमार्फत करण्यात येईल. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष २) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य ३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य ४) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य ५) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p>

		<p>६) स्वयंसेवी संस्था प्रतिनिधी :- सदस्य</p> <p>७) सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडिल तज्ञ अभियंता :- सदस्य.</p>
१०	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१. लाभार्थी हा अनुसूचित जमातीचा दारिद्र्य रेषेखालील असावा.</p> <p>२. अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>३. लाभार्थीकडे किमान ८ वी उत्तीर्ण असावा.</p> <p>४. सदर योजनेच्या प्रसिद्धीची जबाबदारी प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.</p> <p>५. प्रकल्प अधिकारी यांनी रु.१००/- रक्कमेच्या स्टॅम्प पेपरवर योजना राबविण्याबाबतच्या अटी-शर्ती मान्य असल्याचा करारनामा अध्यक्ष प्रबोधन बहुउद्देशिय संस्था, नाशिक यांचेसमावेत करतील.</p> <p>६. सदरचे प्रशिक्षण देणाऱ्या संबंधित यंत्रणेकडून प्रकल्प अधिकारी यांना वेळोवेळी प्रगती व खर्च अहवाल सादर करणेची जबाबदारी राहिल.</p> <p>७. सदर योजनेच्या प्रगती संबंधी मासिक प्रगती अहवाल लक्षांक तसेच साध्या बाबतचा अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात अपर आयुक्त/ आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करण्यात यावे.</p> <p>८. सदरचे योजनेमध्ये प्रशिक्षण यशस्वीरीत्या राबविल्यानंतर दिलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्रकल्प अधिकारी, यांनी संबंधित यंत्रणा / संस्था यांचेकडून प्राप्त करून अपर आयुक्त आदिवासी विकास विभाग यांचेमार्फत आयुक्तालयास सादर करावे.</p> <p>९. सदर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल योजना पुर्ण झाल्यानंतर छायाचित्रण, चलचित्रफीत, लाभार्थ्यांचे मनोगत यासह सादर करावा.</p> <p>१०. सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>११. योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रीय कार्यालयास काही अडचण निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीत बदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना राहिल.</p>

		१२. सदर योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांच्या यादया अपर आयुक्त, प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी करावी.
१२	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपुर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेत. २) सदर योजनेचे १ पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे. ३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त यांना राहतील.

--*--*--

1.	योजनेचे नांव	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील अनुसूचित जमातीच्या दारिद्र्य रेषेखालील शेतक-यांच्या आर्थिक उन्नतीसाठी मोगरा लागवडीसाठी अर्थसहाय्य देणे.																																																																													
2.	योजनेतील लाभार्थी संख्या	३०० लाभार्थी																																																																													
3.	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक	<p>प्रती लाभार्थी रु.१.०० लक्ष प्रमाणे एकूण ३०० लाभार्थ्यांसाठी रु.३००.०० लक्ष निधी.</p> <p>प्रती लाभार्थी कमाल ०.४० हेक्टर क्षेत्राकरीता मोगरा लागवडीसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक खालील प्रमाणे.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>अ. क्र.</th><th>बाब</th><th>परिमाण</th><th>दर रुपये</th><th>रक्कम</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td><td>एकूण क्षेत्र</td><td>०.४० हेक्टर</td><td>-</td><td>-</td></tr> <tr> <td>२.</td><td>झाडांची संख्या</td><td>१०००</td><td>-</td><td>-</td></tr> <tr> <td>३.</td><td>खडडे खोदणे व पूर्वमशागत</td><td>१०००</td><td>१५</td><td>१५०००</td></tr> <tr> <td>४.</td><td>जमीन तयार करणे</td><td>०.४० हेक्टर</td><td>अंदाजीत</td><td>२५००</td></tr> <tr> <td>५.</td><td>खडडे भरणे</td><td>१०००</td><td>१</td><td>१०००</td></tr> <tr> <td>६.</td><td>कुंपण</td><td>०.४० हेक्टर</td><td></td><td>५०००</td></tr> <tr> <td>७.</td><td>रोपांची खरेदी व लागवड करणे</td><td>१०००</td><td>१०</td><td>१००००</td></tr> <tr> <td>८.</td><td>खते देणे</td><td></td><td>अंदाजीत</td><td>११०००</td></tr> <tr> <td>९.</td><td>निंदणी</td><td>०.४० हेक्टर</td><td>अंदाजीत</td><td>२५००</td></tr> <tr> <td>१०.</td><td>पीक संरक्षण</td><td>१०००</td><td>अंदाजीत</td><td>५०००</td></tr> <tr> <td>११.</td><td>पाणी देणे</td><td></td><td></td><td>५०००</td></tr> <tr> <td>१२.</td><td>ठिबक सिंचन संच बसविणे</td><td>०.४० हेक्टर</td><td>सोबतचे अंदाजपत्रकानुसार</td><td>३७५००</td></tr> <tr> <td>१३.</td><td>इतर संकीर्ण खर्च</td><td></td><td></td><td>५५००</td></tr> <tr> <td colspan="4">प्रती लाभार्थी एकूण येणारा अंदाजीत खर्च</td><td>१०००००</td></tr> </tbody> </table>			अ. क्र.	बाब	परिमाण	दर रुपये	रक्कम	१.	एकूण क्षेत्र	०.४० हेक्टर	-	-	२.	झाडांची संख्या	१०००	-	-	३.	खडडे खोदणे व पूर्वमशागत	१०००	१५	१५०००	४.	जमीन तयार करणे	०.४० हेक्टर	अंदाजीत	२५००	५.	खडडे भरणे	१०००	१	१०००	६.	कुंपण	०.४० हेक्टर		५०००	७.	रोपांची खरेदी व लागवड करणे	१०००	१०	१००००	८.	खते देणे		अंदाजीत	११०००	९.	निंदणी	०.४० हेक्टर	अंदाजीत	२५००	१०.	पीक संरक्षण	१०००	अंदाजीत	५०००	११.	पाणी देणे			५०००	१२.	ठिबक सिंचन संच बसविणे	०.४० हेक्टर	सोबतचे अंदाजपत्रकानुसार	३७५००	१३.	इतर संकीर्ण खर्च			५५००	प्रती लाभार्थी एकूण येणारा अंदाजीत खर्च				१०००००
अ. क्र.	बाब	परिमाण	दर रुपये	रक्कम																																																																											
१.	एकूण क्षेत्र	०.४० हेक्टर	-	-																																																																											
२.	झाडांची संख्या	१०००	-	-																																																																											
३.	खडडे खोदणे व पूर्वमशागत	१०००	१५	१५०००																																																																											
४.	जमीन तयार करणे	०.४० हेक्टर	अंदाजीत	२५००																																																																											
५.	खडडे भरणे	१०००	१	१०००																																																																											
६.	कुंपण	०.४० हेक्टर		५०००																																																																											
७.	रोपांची खरेदी व लागवड करणे	१०००	१०	१००००																																																																											
८.	खते देणे		अंदाजीत	११०००																																																																											
९.	निंदणी	०.४० हेक्टर	अंदाजीत	२५००																																																																											
१०.	पीक संरक्षण	१०००	अंदाजीत	५०००																																																																											
११.	पाणी देणे			५०००																																																																											
१२.	ठिबक सिंचन संच बसविणे	०.४० हेक्टर	सोबतचे अंदाजपत्रकानुसार	३७५००																																																																											
१३.	इतर संकीर्ण खर्च			५५००																																																																											
प्रती लाभार्थी एकूण येणारा अंदाजीत खर्च				१०००००																																																																											

4	अंमलबजावणी अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे अंतर्गत संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
5	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व कृषि विभाग / वैयक्तीक लाभार्थी
6	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे
7	योजनेचा उद्देश/ हेतू	जागतीक स्तरांवर मोग-याची व्यापारी लागवड अशियाई देशांत होते.भारत हा एक प्रमुख मोगरा उत्पादक देश आहे.आपल्याकडे मोग-यांच्या अनेक जातींची लागवड करण्यांत येते.सिंगल किंवा एकेरी मोगरा डबल/ दुहेरी मोगरा, मोतीया ,मदनबाण उसीमल्ली, गुंडुमल्ली, इरुवच्ची, सुजीमल्ली, रामबाणम, माथुरिया, खोया ई.जातीची व्यापारी लागवड तामीळनाडू, कर्नाटक, आंध्रप्रदेश व महाराष्ट्रात करण्यांत येते. मोग-याच्या फुलांना भारतातील शहरांप्रमाणेच आखातीदेशांतही मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे आणि ही मागणी दिवसेंदिवस वाढतेच आहे.विशेषतः सण उत्सवांचे दिवसांत तर मोग-यांच्या फूलांना बाजारपेठेत मोठ्या प्रमाणावर मागणी असते मोग-यांचे फूलांचे वेण्या,हार,गजरे तर केले जातातच शिवाय त्यांपासून सुगंधी तेले व अत्तरेही तयार केली जातात पर्यायाने प्रक्रिया उद्योग वाढीस चालना मिळते आणि याचाच फायदा अनुसूचीत जमातींमधील शेतक-यांना व्हायला हवा.त्यांचेसाठी मोगरा लागवड ही कमी खर्चात भरपूर व शाश्वत उत्पन्न देऊन जाणारी किमया नव्हे तर वरदानच ठरणार आहे. योग्य जातींची निवड करून केलेली लागवड आणि पिकाचे व्यवस्थापन व काळजी घेतल्यांस आपल्या अनुसूचीत जमातींमधील शेतक-यांच्या मोग-याचा सुगंध केवळ भारतातीलच नव्हे तर परदेशांतील शहरांमध्येही दरवळेल पर्यायाने त्यांना कमी खर्चात जास्तीतजास्त उत्पादन मिळेल आणि आपोआपच त्यांची आर्थिक प्रगती होऊन राहणीमान उंचावण्यांस मदत होणार आहे.
8	योजना अंमलबजावणीची कार्यपद्धती	सदरची योजना प्राथम्याने कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येईल. ज्या विभागामध्ये अथवा कार्यक्षेत्रा मध्ये सदरची योजना राबविण्यासाठी संबंधीत यंत्रणा असमर्थता दर्शवेल त्यावेळी प्रकल्प अधिकारी हे संबंधीत विभागाकडून ना-हरकत

	<p>प्रमाणपत्र प्राप्त करुन घेतील. तदनंतर मंजुर योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने वैयक्तीक लाभार्थ्यांची निवड करतील. त्यासाठी लाभार्थी निवड कार्यपध्दतीत नमुद केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार कार्यवाही करतील.</p> <p>निधी वितरणाची कार्यपध्दती :-</p> <p>१. योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p> <p>२. योजना कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येत असल्यास योजनेचा निधी कृषी विभागाकडे वर्ग करण्यात यावा.</p> <p>३. योजनेची अंमलबजावणी वैयक्तीक लाभार्थी करणार असेल तर खालील टप्प्या प्रमाणे निधीचे वितरण अनुज्ञेय राहिल.</p> <p>अ) लाभार्थी निवड झालेनंतर प्रती लाभार्थी मंजुर निधीच्या २५/. रक्कम पुर्वमशागत, खड्डे खोदणे, खड्डे भरणे, कुंपण या कामांकरीता लाभार्थ्यास अदा करण्यात यावी. त्यापुर्वी लाभार्थ्याने सदरकामे व्यवस्थित रित्या पुर्ण केल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा वैयक्तीक पाहणी अहवाल लेखी प्राप्त होणे आवश्यक राहिल.</p> <p>ब) तदनंतर रोप खरेदी व लागवड व खते, निंदणी, पिकसंरक्षण, पाणी देणे व ठिबक सिंचन इत्यादी करिता ६५ टक्के रक्कम अदा करण्यात यावी.</p> <p>क) योजना पूर्ण झाल्यावर उत्पादन सुरु झाल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी लेखी अहवाल सादर केल्यावर उर्वरित १० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>उपरोक्त अनुदान अदा करतेवेळी लाभार्थ्याच्या नांवे असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेतील खात्यात जमा करण्यात येईल.</p>
लाभार्थी निवड	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करुन विहीत नमुन्यात लाभार्थ्यांचे अर्ज व अनुषंगीक आवश्यक ते परिपुर्ण कागदपत्र मागविण्यात येतील.</p> <p>लाभार्थीची शिफारस पेसा ॲक्ट नुसार ग्रामसभा करेल</p>

		<p>योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जाची व कागदपत्रांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. प्रकल्प अधिकारी हे प्राप्त झालेल्या अर्जाची व कागदपत्रांची योजनेतील अटी-शर्ती नुसार छाननी करून पात्र ठरणा-या लाभार्थ्यांची जेष्ठता यादी तयार करतील. जेष्ठता यादी ही प्रकल्प कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डावर व विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी हे करतील. जेष्ठता यादी खालील नमुद गठीत समिती समोर ठेवून प्रकल्पाकरीता निर्धारित लक्षांकाप्रमाणे लाभार्थ्यांची अंतिम निवड यादी व प्रतीक्षा यादी समितीच्या मान्यतेने नोटीस बोर्ड व संकेतस्थळावर प्रसिध्द करतील. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष २) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य ३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य ४) संबंधीत तालुका कृषी अधिकारी :- सदस्य ५) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य ६) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p>
११	योजनेच्या अटी व शर्ती	<p>१. सदर योजनेचा लाभार्थी हा अनुसूचित जमातीचा दारिद्र्य रेषेखालील असावा. तसेच आदिम जमाती (कातकरी), विधवा महिला, परितक्या स्त्रिया यांना प्राधान्य देण्यांत यावे.</p> <p>लाभार्थीची शिफारस पेसा ॲक्ट नुसार ग्रामसभा करेल</p> <p>२. लाभार्थ्याकडे किमान ०.४० हेक्टर जमिन असणे आवश्यक आहे.</p> <p>३. अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांची शेतजमिन लाभ क्षेत्रात असावी व त्याचे नावे ७/१२ उतारा व ८ अ उतारा, व पाण्याची उपलब्धता असावी.</p> <p>४. अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>५. यापुर्वी सदर योजनेचा लाभ या विभागामार्फत अथवा अन्य विभागामार्फत घेतला नसल्याचे हमीपत्र लाभार्थ्याकडून घेणे बंधनकारक राहिल.</p>

	<p>६. लाभार्थ्याने रहिवाशी दाखला, दारिद्र्य रेषेखालील दाखला, जातीचा दाखला व २ पासपोर्ट साईजचे फोटो अर्जासोबत सादर करावेत.</p> <p>७. लाभार्थ्याने मोग-याची रोपे शासनमान्य/ परवाना धारक रोपवाटीकेतूनच खरेदी करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>८. सदर जमीनीवर मोगरा लागवड केल्यानंतर शेतक-यास सदरची जमीन इतर व्यक्तीस विकता अथवा कसण्यास देता येणार नाही. याबाबतचा रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर करारनामा करून घेण्यांत यावा.</p> <p>९. सदर योजनेच्या प्रगती संबंधी मासिक प्रगती अहवाल लक्षांक तसेच साध्या बाबतचा अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात अपर आयुक्त/ आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करण्यात यावे.</p> <p>१०. योजने अंतर्गत लाभार्थ्यास लाभ दिल्यानंतर आदिवासी विकास विभागाकडील विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना सन २०१३-१४ अंतर्गत, अनुसूचित जमातीच्या शेतक-यांसाठी मोगरा लागवड करणे अशा आशयाचा तपशिलवार नामनिर्देश फलक तयार करून दर्शनिय भागात लावण्यांत यावा.</p> <p>११. सदर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल योजना पुर्ण झाल्यानंतर छायाचित्रण, चलचित्रफीत, लाभार्थ्यांचे मनोगत यासह सादर करावा.</p> <p>१२. सदर योजनेसाठी मंजुर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>१३. योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रीय कार्यालयास काही अडचण निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीत बदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना राहिल.</p> <p>१४. सदर योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांच्या यादया अपर आयुक्त, प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी करावी.</p>
--	---

		१५. सदर योजनेसाठी लागणारे सर्व साहित्य , उपकरणे व कामाचा दर्जा योजना राबविणा-या संस्थेने/यंत्रणेने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान या कार्यक्रमांतर्गत कृषी विभागाचे मार्गदर्शक सुचनेमधील निश्चित केलेल्या मापदंडाप्रमाणे करावा.
१२	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपूर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेल. २) सदर योजनेचे पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे. ३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.

मोगरा लागवडीसाठी ठिबक सिंचन संच बसविणेकरीता येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक

Sr. No	Item	Unit	Quantity	Unit Cost (Rs.)	Amount (Rs.)
1	PVC Pipe 60mm x 4kg/cm2	Meter	102	51.40	5242.80
2	LLDPE Plain Laterals 16mm 2.5kg/cm2-class II	Meter	2000	9.45	18900.00
3	Turbo Key driper 8lph	No	2000	2.20	4400.00
4	Control Valve 63 mm	No	1	504.00	504.00
5	Flush Valve 63 mm	No	1	66.00	66.00
6	Jain Screen Filter 25 m3/hr. 2"	No	1	2100.00	2100.00
7	Ventury Assembly Complete 3/4"	No	1	758.00	758.00
8	Mainfold Plastic 2" x 3/4"	No	1	1415.00	1415.00
9	Poly Gromate Take off 16 x 13 mm	No	70	3.10	217.00
10	End Cap 16mm, 8 shape	No	70	1.90	133.00
11	Barbed Poly Joiner 16mm	No	80	1.75	140.00
12	Solvent Cement 250ml	No	1	101.40	101.40
13	PVC Fitting Material	No	-	1000.00	1000.00
	TOTAL				34977.20
14	VAT (5%)				1748.86
	TOTAL				36726.06
15	Installation Charges	acre	1	700.00	700.00
	Grand Total				37426.06
				i.e	37500.00

--*--*--

७

१.	योजनेचे नांव -	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील अनुसूचित जमातीच्या दारिद्र्य रेषेखालील शेतक-यांना हळद लागवडीसाठी अर्थसहाय्य देणे.				
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या.	३०० लाभार्थी				
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक	प्रती लाभार्थी रु.१.०० लक्ष प्रमाणे ३०० लाभार्थ्यांसाठी रु.३००.०० लक्ष निधी मंजुर योजना राबवितांना खालील बाबींचा अवलंब करतील.				
		अ. क्र.	बाब	परीमाण	दर रुपये	रक्कम
		१	एकूण क्षेत्र	०.४० हेक्टर		
		२	पूर्वमशागत	०.४० हेक्टर	अंदाजीत	५०००
		३	लागवड करणे	१० क्विंटल	१२००	१२०००
		४	खते देणे (शेणखत व रासा.खत)		अंदाजीत	१३०००
		५	निंदणी	०.४० हेक्टर	अंदाजीत	२०००
		६	पीक संरक्षण	१०००	अंदाजीत	२०००
		७	पाणी देणे		अंदाजीत	२०००
		८	काढणी करणे व प्रक्रिया करणे	२५ क्विंटल	२००	५०००
		९	ठिबक सिंचन संच बसविणे	०.४० हेक्टर	सोबतचे अंदाजपत्रक नुसार	५८०००

		१०	इतर संकीर्ण खर्च	-	-	१०००
		एकूण येणारा अंदाजीत खर्च				१०००००
४	अंमलबजावणी अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे अंतर्गत संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,				
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प , कृषि विभाग / वैयक्तीक लाभार्थी				
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे				
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	<p>हळद ही आपल्या दैनंदिन वापरामधील अपरिहार्य बाब आहे.जगभरातल्या गरीबातल्या गरीबापासून ते अती श्रीमंतांच्या सर्वच घरांमधील स्वयंपाकघरांत हळदीचा वापर दररोजच होतो.विविध धार्मिक कार्यातही हळदीला अनन्य साधारण असे महत्व आहे.हळद हे केवळ मसाला पिकच नाही तर हळदीमध्ये अनेक औषधी गुणधर्मही सामावलेले आहेत. हळद हे एक मसाले वर्गातील प्रमुख नगदी पीक म्हणून ओळखले जाते.जगातील उत्पन्नापैकी जवळपास ८० टक्के उत्पादन भारतामध्ये होते.हळद पिकाची लागवड, आसाम, तामीळनाडू, कर्नाटक, आंध्रप्रदेश, व महाराष्ट्रात करण्यांत येते. उत्पादनाचा विचार केला तर आंध्रप्रदेशचा प्रथम क्रमांक लागतो. महाराष्ट्रामध्ये वातावरणाचा विचार केला तर हळद पिकाखालील क्षेत्र आणि उत्पादन वाढीस भरपूर वाव आहे. हळद पीक हे फेरपालटासाठी खूपच महत्वाचे आहे,याचा चांगला बेवड मिळू शकतो.हळदीचा भाव कसाही असला तरीही त्याचे उत्पादन वाढविणे गरजेचे आहे,उत्पादन वाढल्यांस भाव कमी आले तरीही अधिक उत्पन्नामुळे तोटा होणार नाही.हळद हे पीक फायदेशीर आहे याचाच फायदा अनुसूचीत जमातींमधील शेतक-यांना व्हायला हवा.त्यांचेसाठी हळद लागवड ही कमी खर्चात भरपूर व शाश्वत उत्पन्न देऊन जाणारी किमया नव्हे तर वरदानच ठरणार आहे. योग्य जातींची निवड करून केलेली लागवड आणि पिकाचे व्यवस्थापन व काळजी घेतल्यांस अनुसूचीत जमातींमधील</p>				

		शेतक-यांचे हळद उत्पादन भारतातीलच नव्हे तर परदेशांतील शहरांमध्येही पोहोचेल पर्यायाने त्यांना कमी खर्चात जास्तीतजास्त उत्पादन मिळेल आणि आपोआपच त्यांची आर्थिक प्रगती होऊन राहणीमान उंचावण्यास मदत होणार आहे.
८	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<p>सदरची योजना प्राथम्याने कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येईल. ज्या विभागामध्ये अथवा कार्यक्षेत्रा मध्ये सदरची योजना राबविण्यासाठी संबंधीत यंत्रणा असमर्थता दर्शवेल त्यावेळी प्रकल्प अधिकारी हे संबंधीत विभागाकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेतील. तदनंतर मंजूर योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने वैयक्तिक लाभार्थ्यांची निवड करतील. त्यासाठी लाभार्थी निवड कार्यपद्धतीत नमुद केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार कार्यवाही करतील.</p> <p>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</p> <p>१. योजना कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येत असल्यास योजनेचा निधी कृषी विभागाकडे वर्ग करण्यात यावा.</p> <p>२. योजनेची अंमलबजावणी वैयक्तिक लाभार्थी करणार असेल तर खालील टप्प्या प्रमाणे निधीचे वितरण अनुज्ञेय राहील.</p> <p>अ) लाभार्थी निवड झालेनंतर प्रती लाभार्थी मंजूर निधीच्या २५/. रक्कम पुर्वमशागत, गादीवाफे तयार करणे या कामांकरीता लाभार्थ्यास अदा करण्यात यावी. त्यापुर्वी लाभार्थ्याने सदरकामे पुर्ण केल्याबाबतचा आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा अहवाल प्राप्त होणे आवश्यक राहील.</p> <p>ब) तदनंतर कंद खरेदी व लागवड तसेच खते, निंदणी, पिकसंरक्षण, पाणी देणे व ठिबक सिंचन इत्यादी करिता ६५ टक्के रक्कम अदा करण्यात यावी.</p> <p>क) योजना पूर्ण झाल्यावर उत्पादन सुरु झाल्याचा अहवाल आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी सादर केल्यावर उर्वरित १० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>उपरोक्त अनुदान अदा करतेवेळी लाभार्थ्याच्या नांवे असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेतील खात्यात जमा करण्यात येईल.</p>
९	लाभार्थी निवड	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करून विहीत नमुन्यात लाभार्थ्यांचे अर्ज व अनुषंगीक आवश्यक ते परिपुर्ण कागदपत्र मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जांची व कागदपत्रांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त</p>

		<p>होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. प्रकल्प अधिकारी हे प्राप्त झालेल्या अर्जांची व कागदपत्रांची योजनेतील अटी-शर्ती नुसार छाननी करून पात्र ठरणा-या लाभार्थ्यांची जेष्ठता यादी तयार करतील. जेष्ठता यादी ही प्रकल्प कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डावर व विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी हे करतील. जेष्ठता यादी खालील नमुद गठीत समिती समोर ठेवून प्रकल्पाकरीता निर्धारित लक्षांकाप्रमाणे लाभार्थ्यांची अंतिम निवड यादी व प्रतीक्षा यादी समितीच्या मान्यतेने नोटीस बोर्ड व संकेतस्थळावर प्रसिध्द करतील. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष २) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य ३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य ४) संबंधित तालुका कृषी अधिकारी :- सदस्य ५) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य ६) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p>
११	योजनेच्या अटी व शर्ती	<p>१. सदर योजनेचा लाभार्थी हा अनुसुचित जमातीचा दारिद्र्य रेषेखालील असावा. तसेच आदिम जमाती विधवा महिला, परितक्या स्त्रिया प्राधान्य देण्यांत यावे.</p> <p>लाभार्थीची शिफारस पेसा ॲक्ट नुसार ग्रामसभा करेल</p> <p>२. लाभार्थ्याकडे किमान ०.४० हेक्टर जमिन असणे आवश्यक आहे.</p> <p>३. अनुसुचित जमातीच्या लाभार्थ्यांची शेतजमिन लाभ क्षेत्रात असावी व त्याचे नावे ७/१२ उतारा व ८ अ उतारा, व पाण्याची उपलब्धता असावी.</p> <p>४. अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>५. यापुर्वी सदर योजनेचा लाभ या विभागामार्फत अथवा अन्य विभागामार्फत घेतला नसल्याचे हमीपत्र लाभार्थ्याकडून घेणे बंधनकारक राहिल.</p>

	<p>६. लाभार्थ्याने रहिवाशी दाखला, दारिद्र्य रेषेखालील दाखला, जातीचा दाखला व २ फोटो अर्जासोबत सादर करावेत.</p> <p>७. लाभार्थ्याने हळदीची कंद शासनमान्य/ परवाना धारक रोपवाटीकेतूनच खरेदी करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>८. सदर जमीनीवर हळद लागवड केल्यानंतर शेतक-यास सदरची जमीन इतर व्यक्तीस विकता अथवा कसण्यास देता येणार नाही. याबाबतचा रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर करारनामा करून घेण्यांत यावा.</p> <p>९. सदर योजनेच्या प्रगती संबंधी मासिक प्रगती अहवाल लक्षांक तसेच साध्या बाबतचा अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहीत नमुन्यात अपर आयुक्त/ आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करण्यात यावे.</p> <p>१०. योजने अंतर्गत लाभार्थ्यास लाभ दिल्यानंतर आदिवासी विकास विभागाकडील विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना सन २०१३-१४ अंतर्गत, अनुसूचित जमातीच्या शेतक-यांसाठी हळद लागवड करणे अशा आशयाचा तपशिलवार नामनिर्देश फलक तयार करून दर्शनिय भागात लावण्यांत यावा.</p> <p>११. सदर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल योजना पुर्ण झाल्यानंतर छायाचित्रण, चलचित्रफीत, लाभार्थ्यांचे मनोगत यासह सादर करावा.</p> <p>१२. सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>१३. योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रीय कार्यालयास काही अडचण निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीत बदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना राहिल.</p> <p>१४. सदर योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांच्या यादया अपर आयुक्त, प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी करावी.</p>
--	--

		१५.सदर योजनेसाठी लागणारे सर्व साहित्य , उपकरणे व कामाचा दर्जा योजना राबविणा-या संस्थेने/यंत्रणेने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान या कार्यक्रमांतर्गत कृषी विभागाचे मार्गदर्शक सुचनेमधील निश्चित केलेल्या मापदंडाप्रमाणे करावा.
१२	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपुर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेल. २) सदर योजनेचे पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे. ३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे यांना राहतील.

हळद लागवडीसाठी ठिबक सिंचन संच बसविणेकरीता येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक

Sr.No	Item	Unit	Quantity	Unit Cost (Rs.)	Amount (Rs.)
1	PVC Pipe 75mm x 4kg/cm2	Meter	102	73.70	7517.40
2	LLDPE Plain Laterals 16mm 2.5kg/cm2-classII	Meter	70	9.45	661.50
3	Inline 16-4-40-2	Meter	3400	11.10	37740.00
4	Control Valve 75 mm	No	1	818.00	818.00
5	Flush Valve 75 mm	No	1	92.00	92.00
6	Jain Screen Filter 40 m3/hr.2.5"	No	1	2610.00	2610.00
7	Ventury Assembly Complete 3/4"	No	1	758.00	758.00
8	Mainfold Plastic 2.5" x 3/4"	No	1	2971.00	2971.00
9	Poly Gromate Take off 16 x 13 mm	No	110	3.10	341.00
10	End Cap 16mm, 8 shape	No	110	1.90	209.00
11	Barbed Poly Joiner 16mm	No	120	1.75	210.00
12	Solvant Cement 250ml	No	1	101.40	101.40
13	PVC Fitting Material	No	-	1000.00	1000.00
	TOTAL				55029.30
14	VAT (5%)				2751.47
	TOTAL				57780.77
15	Installation Charges	acre	1	700.00	700.00
	Grand Total				58480.77
				i.e	58000.00

-***--*-

८

१.	योजनेचे नांव -	दारिद्र्य रेषेखालील अनुसूचित जमातीच्या शेतक-यांच्या शेतात दर्जेदार फळ भाजीपाला विकसीत करणेकरीता शेडनेटची उभारणी करणे.
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या.	२०७ लाभार्थी
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक	प्रती लाभार्थी अंदाजित रु.२,७०,५३९/- लक्ष प्रमाणे एकुण २०७ लाभार्थ्यांसाठी रु. ५,५९,९९,९९७/- म्हणजेच रु.५६०.०० लक्ष निधी प्रस्तावित आहे.
४	अंमलबजावणी अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे अंतर्गत संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प/ कृषी विभाग/ कृषी क्षेत्राशी निगडीत नामांकीत स्वयंसेवी संस्था.
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	शेतीचे कमी क्षेत्र असणा-या आदिवासी शेतक-यांसाठी कमीत कमी जागेत अधिक व दर्जेदार उत्पादन मिळविणे व त्यायोगे शेतक-यांचा आर्थिक स्तर उंचावणे.
८	योजना राबविण्याची कार्यपद्धत	सदरची योजना प्राथम्याने कृषी विभागामार्फत राबविण्यात यावी. ज्या विभागामध्ये अथवा कार्यक्षेत्रा मध्ये सदरची योजना राबविण्यासाठी संबंधित यंत्रणेकडून असमर्थता दर्शविल्यास प्रकल्प अधिकारी हे संबंधित विभागाकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेतील. तदनंतर मंजूर योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने स्वयंसेवी संस्थेची निवड करणेकरीता प्रकल्प अधिकारी हे विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात जाहीरात देऊन विहित नमुन्यात स्वयंसेवी संस्थांकडून प्रस्ताव प्राप्त करून घेतील. त्यासाठी खालील बाबी विचारात घेण्यात येतील. अ) संस्था नोंदणीकृत असणे अनिवार्य राहिल. ब) संस्थेकडे प्रकल्प राबविणेकरीता प्रशिक्षित व तांत्रिक ज्ञान असलेला पुरेसा कर्मचारी वर्ग असावा आणि कृषी क्षेत्रातील कार्याचा किमान ५ वर्षांचा अनुभव असावा. क) संस्था आर्थिकदृष्ट्या सक्षम असणे आवश्यक राहिल.

		<p>ड) संस्थेचे मागील तीन वर्षांचे लेखापरिक्षण झालेले असणे आवश्यक राहिल.</p> <p>ज्या स्वयंसेवी संस्थांचे प्रस्ताव प्राप्त होतील त्या संस्थांना सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी, आदिवासी विकास निरीक्षक हे स्थानभेट देतील व स्थानभेट अहवाल सादर करतील. तदनंतर तपासणी सुची व तुलनात्मक तक्ता तयार करून छाननी/ निवड समितीसमोर सादर करण्यात येईल. सदरची निवड समिती पुढील प्रमाणे राहिल.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष</p> <p>२) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य</p> <p>३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य</p> <p>४) संबंधीत तालुका कृषी अधिकारी :- सदस्य</p> <p>५) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य</p> <p>६) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p> <p>७) स्वयंसेवी संस्था प्रतिनिधी :- सदस्य</p> <p>उपरोक्त समितीमार्फत संस्थेची निवड झाल्यानंतर या सर्व प्रक्रीयेचे इतिवृत्त तयार करण्यात येईल व सर्व दस्तऐवजांसह प्रस्ताव अपर आयुक्त यांचेकडे सादर करण्यात येईल. अपर आयुक्त हे प्रकल्प अधिकारी यांनी संस्थेची निवड करतांना आधारभूत मानलेल्या सर्व निकाषांचा सारासार विचार करून अंतिम निर्णय घेतील व तसे प्रकल्प अधिकारी यांना लेखी कळवतील. तदनंतर प्रकल्प अधिकारी हे निवड केलेल्या संस्थेस कार्यरंभ आदेश देतील.</p> <p><u>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</u></p> <p>१. योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p> <p>२. सदर योजना नांमाकित स्वयंसेवी संस्थामार्फत राबवावयाची झाल्यास संस्थेस मंजूर रक्कमे एवढी राष्ट्रीयकृत बँकेची सहा महिणे वैध असलेली बँक गॅरंटी घ्यावी</p> <p>३. आदेश निर्गमित झाल्यानंतर व संस्थेने करारनामा सादर केल्यावर जी.आय पाईप व शेडनेट साठी ४५/ रक्कम अदा करावी.</p>
--	--	--

		<p>४. वरील साहित्य खरेदीचे पक्के बिल (व्हाऊचर) व शेडनेटच्या प्रत्यक्ष कामास सुरुवात केल्यावर तसेच आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा स्थानभेट अहवाल प्राप्त झाल्यावर आवश्यक असणारे इतर साहित्य खरेदी व लेबर चार्जेस साठी ४५/. रक्कम अदा करावी.</p> <p>५. तालुका कृषी अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी संयुक्त पाहणी करून तांत्रिकदृष्ट्या शेडनेट योग्य असल्याचे प्रमाणपत्र सादर केल्यावर उर्वरित १०/. रक्कम अदा करावी.</p>
९	क्षेत्र व लाभार्थी निवड	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करून विहीत नमुन्यात लाभार्थ्यांचे अर्ज व अनुषंगीक आवश्यक ते परिपुर्ण कागदपत्र मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जांची व कागदपत्रांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. प्रकल्प अधिकारी हे प्राप्त झालेल्या अर्जांची व कागदपत्रांची योजनेतील अटी-शर्ती नुसार छाननी करून पात्र ठरणा-या लाभार्थ्यांची जेष्ठता यादी तयार करतील. जेष्ठता यादी ही प्रकल्प कार्यालयाच्या नोटीस बोर्डावर व विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी हे करतील. जेष्ठता यादी वर नमुद गठीत समिती समोर ठेवून प्रकल्पाकरीता निर्धारित लक्षांकाप्रमाणे लाभार्थ्यांची अंतिम निवड यादी व प्रतीक्षा यादी समितीच्या मान्यतेने नोटीस बोर्ड व संकेतस्थळावर प्रसिध्द करतील. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p>
११	योजनेच्या अटी व शर्ती	<p>१) लाभार्थी हा अनुसूचित जमातीचा व दारिद्र्य रेषेखालील अल्पभूधारक शेतकरी असावा. लाभार्थीची शिफारस पेसा ॲक्ट नुसार ग्रामसभा करेल</p> <p>२) सदर योजनेअंतर्गत अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>३) कृषी पदवीका धारण केलेल्या अनुसूचित जमातीच्या पात्र लाभार्थ्यास प्राधान्य देण्यात येईल.</p> <p>४) लाभार्थ्याच्या नांवे स्वतःची जमिन असल्याचा ७/१२ उतारा व ८ अ असणे आवश्यक आहे.</p>

		<p>५) सदरचा लाभार्थी हा योजनेसाठी निवडलेल्या क्षेत्रातीलच असावा.</p> <p>६) आदिम जमातीच्या (कातकरी/ माडीयागोंड/कोलाम) लाभार्थ्यांना प्रथम प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>७) अनुसूचित जमातीच्या महिला शेतकरी/ विधवा/परितक्त्या स्त्रियांना प्रथम प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>८) ज्या ठिकाणी भरपूर सुर्यप्रकाश व पुरेसा पाणी पुरवठ्याची सुविधा उपलब्ध असेल अशा जागेची निवड करून त्या ठिकाणी शेडनेट हाऊसची उभारणी करण्यात येईल.</p> <p>९) सदर योजनेसाठी लागणारे सर्व साहित्य तथा उपकरणे योजना राबविणा-या संस्थेने/यंत्रणेने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान या कार्यक्रमांतर्गत कृषी विभागाचे मार्गदर्शक सुचनेमधील निश्चित केलेल्या मापदंडाप्रमाणे करावा.</p> <p>१०) प्रकल्प अधिकारी यांनी योजना राबविणेबाबत स्वयंसेवी संस्थेकडून रु.१००/- रक्कमेच्या स्टॅम्प पेपरवर योजनेच्या अटी-शर्ती मान्य असल्याबाबतचा करारनामा करावा.</p> <p>११) पात्र लाभार्थ्यांची निवड झाल्यानंतर संस्थेमार्फत लाभार्थ्यांना प्रकल्पा विषयी आवश्यक प्रशिक्षण समुहगटा अंतर्गत प्रत्यक्ष जागेवर (शेतावर) देण्यात येईल. त्याव्यतिरिक्त इतर प्रकल्पास भेट देवून प्रात्यक्षीक दाखविण्यात येईल.</p> <p>१२) फळ भाजीपाल्यास ज्या शहरातील बाजार पेठेत मागणी व अधिक दर मिळण्याची शाश्वती असेल अशा ठिकाणी सदरचा माल घेवून जाणे व विकून शेतक-यास त्याची किंमत अदा करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.</p> <p>१३) लाभार्थ्यांना योजना राबविणा-या यंत्रणेमार्फत शेडनेट हाऊसची स्थापना झालेनंतर एक वर्षा पर्यंत तांत्रिक सहकार्य/ मार्गदर्शन करण्याची जबाबदारी संबंधीत यंत्रणेची राहिल.</p> <p>१४) योजने अंतर्गत लाभार्थ्यास लाभ दिल्यानंतर आदिवासी विकास विभागाकडील विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना सन २०१३-१४ अंतर्गत अनुसूचित जमातीच्या दारिद्र्य रेषेखालील लाभार्थ्यांच्या शेतात शेततळे तयार</p>
--	--	--

		<p>करणे अशा आशयाचा तपशिलवार नामनिर्देश फलक तयार करून दर्शनी भागात लावण्यांत यावा.</p> <p>१५) सदर योजनेच्या प्रगती संबंधी मासिक प्रगती अहवाल लक्षांक तसेच साध्या बाबतचा अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहीत नमुन्यात अपर आयुक्त/ आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करण्यात यावे.</p> <p>१६) सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>१७) योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रीय कार्यालयास काही अडचण निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीत बदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना राहिल.</p> <p>१८) सदर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल योजना पुर्ण झाल्यानंतर छायाचित्रण, चलचित्रफीत, लाभार्थ्यांचे मनोगत यासह सादर करावा.</p> <p>१९) सदर योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांच्या यादया अपर आयुक्त, प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी करावी.</p>
१०	योजनेचे संनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	<p>१) लाभार्थ्यांचा पहिल्या एक (०१) वर्षाचा उत्पन्न वाढीचा संपुर्ण तपशिल योजना राबविणारी यंत्रणा ठेवेल.</p> <p>२) पर्यवेक्षणाची, बाजारपेठ उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी यंत्रणा/ नामांकीत स्वयंसेवी संस्थेची राहिल.</p> <p>३) प्रकल्पाचे मुल्यमापन बाहय यंत्रणेकडून (टीआयएसएस) व तत्सम यंत्रणेमार्फत करणेची जबाबदारी अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांची राहिल.</p>

---*---*---

९

१	योजनेचे नांव	आदिवासी महिला बचतगट तसेच वैयक्तीक शिक्षित/ अशिक्षित बेरोजगार युवक-युवतींना आचारी कौशल्य विकसीत करून स्वयंरोजगारास पात्र करणे बाबत प्रशिक्षण देणे व त्यांना व्यवसाया करीता प्राथमिक साहित्य तसेच आवश्यक अनुज्ञाप्ती व परवाना यशवंत मानव विकास प्रशिक्षण बहु उद्देशिय संस्था, अमरावती यांचे माध्यमातून मिळवून देणे				
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या	४०० लाभार्थी				
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	प्रती प्रशिक्षणार्थी रु.४७,२०५ याप्रमाणे ४०० लाभार्थ्यांकरीता रु.१,८८,८२,०००/- खर्चाचा सविस्तर तपशिल खालील प्रमाणे				
		अ.क्र.	बाब	प्रती लाभार्थी खर्च रुपये	एकुण लाभार्थी	एकुण खर्च रुपये
		१	निवास व भोजन (३० दिवस)	४०० x ३० x १२०००/-	४००	४८०००००
		२	प्रात्यक्षिक शुल्क	१०,०००	४००	४००००००
		३	शिकवणी शुल्क	४०००	४००	१६०००००
		४	पुस्तके, नोटस्, स्टेशनरी	१७०५	४००	६८२०००
		५	व्यवसायासाठी आवश्यक साहित्य	१२०००	४००	४८०००००
		६	रजिष्ट्रेशन शुल्क व परवाना शुल्क	७,५००	४००	३००००००
			एकुण	४७२०५		१८८८२०००
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प				
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी व यशवंत मानव विकास प्रशिक्षण बहु उद्देशिय संस्था, अमरावती				
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास				
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	आदिवासी महिला बचत गट तसेच वैयक्तीक शिक्षित/ अशिक्षित बेरोजगार युवक-युवतींना आचारी कौशल्य विकसीत करून स्वयंरोजगारास पात्र करणे.				

८	योजना राबविण्याची कार्यपध्दती	<p>सदर योजनेचा एकुण कालावधी ८ महिन्यांचा राहिल. योजने अंतर्गत ४०० लाभार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यात येईल. त्यासाठी ५० प्रशिक्षणाथश्ची एक बॅच याप्रमाणे ८ बॅच निर्माण केल्या जातील व प्रत्येक बॅचला प्रात्यक्षीकासह ३० दिवसांचे प्रशिक्षण देण्यात येईल. प्रशिक्षणाचे व प्रात्यक्षीकाचे सत्र दररोज ६ तासांचे राहिल. त्याची विभागणी प्रत्येकी ४५ मिनीटांच्या १० तासिकांमध्ये करण्यात येईल. प्रशिक्षण कौशल्य विकासावर आधारीत असल्याने प्रात्याक्षिक व प्रत्यक्ष कृती यावर अधिक भर दिला जाईल. पहिली तासिका अगोदरच्या दिवसाच्या प्रशिक्षणसत्राच्या उजळणीकरीता राहिल. व शेवटची तासिका दिवसभर झालेल्या सत्राविषयीचे प्रश्नोत्तरे व प्रशिक्षणाथश्ची दिवसभर घेतलेल्या प्रशिक्षणातून झालेल्या ज्ञानार्जनाची तपासणी करण्या करीता ठेवण्यात येईल. शिकविलेला प्रत्येक पदार्थ प्रशिक्षणार्थीला स्वतःला बनविता यावा यासाठी त्याला जास्तीत जास्त वेळ दिला जाईल. प्रशिक्षणाच्या शेवटचे ४ दिवस प्रशिक्षणाथश्चे गट तयार करून प्रत्येक गटाला इतर गटाने सुचविलेले किंवा निवडलेले प्रत्येक पदार्थ बनवावे लागतील. तयारीची, साहित्याची निवड, पदार्थ बनविण्याची संपूर्ण जबाबदारी त्या त्या गटाची राहिल. संपूर्ण प्रशिक्षण कालावधीत काही प्रशिक्षणाथश् अपेक्षित मर्यादेपर्यंत यशस्वी झाल्याचे दिसून न आल्यास त्यांच्याकरीता स्वतंत्र अतिरिक्त शिकवणी प्रशिक्षणा दरम्यानच घेण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.</p> <p>निधी वितरणाची कार्यपध्दती :-</p> <p>१. योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p> <p>२. सदर योजना नांमाकित स्वयंमसेवी संस्थामार्फत राबवावयाची झाल्यास संस्थेस मंजूर रक्कमे एवढी राष्ट्रीयकृत बँकेची सहा महिणे वैध असलेली बँक गॅरंटी घ्यावी</p> <p>३. प्रशिक्षणाकरीता लक्षांकानुसार पात्र लाभार्थश्ची संपूर्ण निवड झाल्यानंतर व सर्व प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षणासाठी हजर झाल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा लेखी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर प्रशिक्षण संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p>
---	-------------------------------------	--

		<p>४. तदनंतर संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी वेळोवेळी प्रशिक्षण कालावधीत प्रशिक्षण केंद्रास अचानक भेट देऊन प्रशिक्षणाथःची उपस्थिती (हजेरी), प्रशिक्षणाथःना देण्यात येणा-या प्रशिक्षणाचा दर्जा, प्रशिक्षणाथःना पुरविण्यात येणा-या सोयी-सुविधा याबाबत प्रशिक्षणाथःशी चर्चा करून प्रशिक्षण व्यवस्थित रित्या सुरु असल्याची खात्री करावी. याबाबत प्रशिक्षणाथःच्या तक्रारी असल्यास सदर तक्रारीचे पूर्णता: निराकरण झाल्यानंतर अथवा प्रशिक्षणाची प्रगती समाधानकारक असल्याची खात्री झाल्यानंतर तसा लेखी अहवाल प्रकल्प अधिकारी यांना सादर केल्यावर प्रकल्प अधिकारी यांनी संबंधीत संस्थेस पुढील ४० टक्के रक्कम प्रशिक्षणाचा मध्यावधी कालावधी झाल्यानंतर अदा करावी.</p> <p>५. प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्यावर संस्थेने तसा अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांची व पूर्णता केल्यावर तसेच संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्याचा निरीक्षण अहवाल प्राप्त झाल्यावर संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>६. सर्व प्रशिक्षणाथःना संस्थेने शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचे /तत्सम शासनमान्य संस्थेचे प्रमाणपत्र, अनुज्ञाप्ती व परवाना मिळवून दिल्याची झाल्याची खात्री झाल्यानंतर संस्थेस उर्वरित २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p>
९	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करून विहीत नमुन्यात अर्जदार यांचे अर्ज मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. सदर नोंदणी जेष्ठतेनुसार राहील. त्यामुळे जेष्ठता यादी तयार होईल. छाननी अंती जेष्ठता यादतील पात्र आदिवासी लाभार्थ्यांची निवड प्रकल्प अधिकारी,एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचेमार्फत करण्यात येईल. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष</p> <p>२) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य</p> <p>३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य</p> <p>४) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य</p>

		<p>५) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p> <p>६) स्वयंसेवी संस्था प्रतिनिधी :- सदस्य</p> <p>७) स्थानिक एन.आय.सी (N.I.C.) चा सदस्य.</p>
१०	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१. योजने अंतर्गत प्रशिक्षणार्थी अनुसूचित जमातीचे दाररिद्रय रेषेखालील / बचत गट हे अनुसूचित जमातीचे असतील.</p> <p>२. लाभार्थ्याची शैक्षणिक पात्रता किमान ४ / ७ वी उत्तीर्ण असणे आवश्यक राहिल.</p> <p>२. प्रशिक्षण संस्थेला योजनेतील सर्व अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबत १०० रुपयाच्या स्टॅम्प पेपरवर करारनामा करून देणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>३. प्रशिक्षण देण्याकरीता प्रशिक्षणाशी निगडीत उच्च अहर्ता धारण केलेल्या प्रशिक्षकांची नेमणुक करणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.</p> <p>४. प्रशिक्षण सुरु झाल्याच्या दिनांका पासुन ते प्रशिक्षण संपेपर्यंत प्रशिक्षणार्थीचा दैनिक हजेरीपट ठेवणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>५. प्रशिक्षणाथश्च्या उपस्थितीनुसार अनुज्ञेय होणा-या खर्चाची गणना करण्यात येईल व त्यानुसार रक्कम अदा करण्यात येईल.</p> <p>६. प्रशिक्षणादरम्यान कोणत्याही प्रकारची तक्रार उद्भवनार नाही तसेच अनुचित प्रकार घडणार नाही याची खबरदारी घेण्याची जबाबदारी संपुर्णतः प्रशिक्षण संस्थेची राहिल.</p> <p>७. प्रशिक्षणा दरम्यान प्रशिक्षणाथश्च्या आरोग्याची संपुर्ण काळजी घेण्याची जबाबदारी प्रशिक्षण संस्थेची राहिल.</p> <p>८. प्रशिक्षण सुरु असतांना प्रकल्प अधिकारी/ सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरिक्षक यांनी दरमहा भेट देऊन प्रशिक्षण सुरळीत व योग्य प्रमारे दिले जात असल्याची तपासणी/खात्री करावी. व तसा अहवाल वरिष्ठ कार्यालयास सादर करावा.</p> <p>९. सदर योजनेच्या प्रगतीबाबत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी संबंधित यंत्रणेकडून प्राप्त करून मासिक/त्रैमासिक माहिती व मंजुर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र अपर आयुक्त आदिवासी विकास यांचे मार्फत आयुक्तालयास सादर करावा.</p> <p>१०. योजनेची अंमलबजावणी करणाया यंत्रणेने चांगल्या प्रतीची चित्रफीत (सिडी) व छायाचित्रे काढून खर्च अहवालासोबत प्रकल्प अधिकारी यांना सादर करावी.</p>

		<p>११. सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>१२. योजनेच्या लक्षांकात बदल करणे व योजना राबविण्याच्या पध्दतीत बदल करण्याचे अधिकार मा.आयुक्त आदिवासी विकास महाराष्ट्र राज्य नाशिक यांना राहतील.</p>
११	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	<p>१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपुर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेल.</p> <p>२) सदर योजनेचे १ पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे.</p> <p>३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p>

--*--*--

१०

१	योजनेचे नांव	अनुसूचित जमातीच्या युवक-युवतींना ऑफिस ऑटोमेशन कोर्सचे प्रशिक्षण इन्फोसॉफ्ट कॉम्प्युटर्स, नाशिक मार्फत देणे				
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या	२००० लाभार्थी				
३	योजनेचा कालावधी	०४ (चार) महिने				
४	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	प्रती लाभार्थी रु.२६,०००/- प्रमाणे २००० लाभार्थ्यांसाठी रु.५२०.०० लक्ष निधी				
		अ.क्र	तपशिल	प्रती प्रशिक्षणार्थी दर	लाभार्थी संख्या	एकुण खर्च रुपये
		१	प्रशिक्षण शुल्क	रु.२०,०००/-	२०००	४,००,००,०००/-
		२	अभ्यास साहित्य	रु.३,०००/-	२०००	६०,००,०००/-
		३	सॉफ्टवेअर सिडीज व टूल किट	रु.२,०००/-	२०००	४०,००,०००/-
		४	परिक्षा शुल्क	रु.१,०००/-	२०००	२०,००,०००/-
			एकुण	रु.२६,०००/-	२०००	५,२०,००,०००/-
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व इन्फोसॉफ्ट कंम्प्युटर्स, नाशिक				
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व इन्फोसॉफ्ट कंम्प्युटर्स, नाशिक				
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास				
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रात रोजगाराचे अनेक पर्याय उपलब्ध आहेत. या सर्वांमध्ये ऑफीस ऑटोमेशन प्रशिक्षण हे तरुणांना जास्त प्रमाणात आकर्षित करणारे क्षेत्र आहे. या प्रशिक्षणामुळे माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रात रोजगाराच्या संधी युवकांना उपलब्ध होणार आहे. नोकरीबरोबरच युवकांना स्वतःचा संगणक व्यवसाय (उदा.कॉम्प्युटर ऑपरेटर, ग्राफिक डिझायनर, डिटीपी ऑपरेटर, कॉम्प्युटराईज अकाउंटिंग) या स्वरूपाचा व्यवसायही करता येतो.				

		जसजशी माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रामध्ये वाढ होणार आहे तसतशी संगणक तज्ञांची मागणीही वाढत जाणार असल्याने आदिवासी युवक-युवतींना या क्षेत्रामध्ये प्रशिक्षित करणे उपयुक्त आहे. तसेच एम.एस.ऑफीस व डाटा एन्ट्री हे पायाभुत कोर्सेस असल्याने शासकीय/ निमशासकीय किंवा खाजगी क्षेत्रातील व्यापारी संस्था, कार्पोरेट ऑफिसेस, बँका सहकारी संस्था, शाळा, महाविद्यालये इत्यादी ठिकाणी नोक-यांमध्ये सदर कोर्स केलेल्या लाभार्थ्यास नोकरीची संधी उपलब्ध असते. डि.टी.पी चे प्रशिक्षण दिल्यास प्रशिक्षणार्थ्यांना छपाईची कामे घरच्या घरी करता येणे शक्य होईल, टॅली चे प्रशिक्षण दिल्याने प्रशिक्षणार्थ्यांना कॉम्प्युटराईज अकाउंटिंगची कामे करता येतील तसेच ऑफिस मॅनेजमेंटचे प्रशिक्षण दिल्याने प्रशिक्षणाथऱ्ना ऑफिस कोरडिनेटर, प्रोजेक्ट कोरडिनेटर इत्यादी कामे करता येतील. अशा प्रकारे आदिवासी लाभार्थ्यास संगणकाचे प्रशिक्षण दिल्यास त्यास रोजगार किंवा स्वयंरोजगार उपलब्ध होण्यास मदत होईल त्याचबरोबर त्यांची आर्थिक व सामाजिक उन्नती होण्यास मदत होईल.												
८	प्रशिक्षणाचे केंद्र/ठिकाण	सदरचे प्रशिक्षण केंद्र संबंधित अपर आयुक्त यांच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी राहिल.												
९	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<p>मंजुर योजनेचा कालावधी चार महिन्यांचा राहिल. या ४ महिन्यांच्या कालावधीत पुढील प्रमाणे अभ्यासक्रम शिकवीले जातील.</p> <table><tr><td>१</td><td>Module-I IT Application</td><td>1. IT Fundamentals & Internet 2. MS Office 2007 3. MS Word, MS Excel, MS Power Point 3. Effective Typing Techniques 4. Functional EnglishAssignments</td></tr><tr><td>२</td><td>Module-II Graphic Desining</td><td>1. Desktop Desining 2. Corel Draw 3. Photoshop 4. inDesignAssignments</td></tr><tr><td>३</td><td>Module-III Computerized Accounting</td><td>Computerized Accounting 1. Introcuton to Tally ERP-9 2. Working with Tally ERP-9 3. Payroll 4. Taxation Assignments</td></tr><tr><td>४</td><td>Module-IV Office Management</td><td>Office Management 1. Use of Internet, Personality Development 2. Managing Office, Record & File Management 3. Functional English, Soft Skill Training 4.Effective Communication, Drafting & Correspondence</td></tr></table>	१	Module-I IT Application	1. IT Fundamentals & Internet 2. MS Office 2007 3. MS Word, MS Excel, MS Power Point 3. Effective Typing Techniques 4. Functional EnglishAssignments	२	Module-II Graphic Desining	1. Desktop Desining 2. Corel Draw 3. Photoshop 4. inDesignAssignments	३	Module-III Computerized Accounting	Computerized Accounting 1. Introcuton to Tally ERP-9 2. Working with Tally ERP-9 3. Payroll 4. Taxation Assignments	४	Module-IV Office Management	Office Management 1. Use of Internet, Personality Development 2. Managing Office, Record & File Management 3. Functional English, Soft Skill Training 4.Effective Communication, Drafting & Correspondence
१	Module-I IT Application	1. IT Fundamentals & Internet 2. MS Office 2007 3. MS Word, MS Excel, MS Power Point 3. Effective Typing Techniques 4. Functional EnglishAssignments												
२	Module-II Graphic Desining	1. Desktop Desining 2. Corel Draw 3. Photoshop 4. inDesignAssignments												
३	Module-III Computerized Accounting	Computerized Accounting 1. Introcuton to Tally ERP-9 2. Working with Tally ERP-9 3. Payroll 4. Taxation Assignments												
४	Module-IV Office Management	Office Management 1. Use of Internet, Personality Development 2. Managing Office, Record & File Management 3. Functional English, Soft Skill Training 4.Effective Communication, Drafting & Correspondence												

			<p>5. Using IT as a tool in office. 6. Handling Front End & Back End Tasks. Assignments</p>	
		<p>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</p> <p>१. योजनेचा निधी लोकसंखेच्या प्रमाणात आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p> <p>२. सदर योजना नांमाकित स्वयंमसेवी संस्थामार्फत राबवावयाची असल्यामुळे संस्थकडुण मंजुर रक्कमे एवढी राष्ट्रीयकृत बँकेची सहा महिणे वैध असलेली बँक गॅरंटी घ्यावी</p> <p>३. प्रशिक्षणाकरीता लक्षांकानुसार पात्र लाभार्थ्यांची संपुर्ण निवड झाल्यानंतर व सर्व प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षणासाठी हजर झाल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा लेखी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर प्रशिक्षण संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>४. तदनंतर संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी प्रशिक्षण कालावधीत वेळोवेळी प्रशिक्षण केंद्रास अचानक भेट देऊन प्रशिक्षणाथऱ्या देण्यात येणा-या प्रशिक्षणाचा दर्जा, प्रशिक्षणाथऱ्या पुरविण्यात येणा-या सोयी-सुविधा याबाबत प्रशिक्षणाथऱ्याची चर्चा करून प्रशिक्षण व्यवस्थित रित्या सुरु असल्याची खात्री करावी. याबाबत प्रशिक्षणाथऱ्या तक्रारी असल्यास सदर तक्रारीचे पूर्णता: निराकरण झाल्यानंतर अथवा प्रशिक्षणाची प्रगती समाधानकारक असल्याची खात्री झाल्यानंतर तसा लेखी अहवाल प्रकल्प अधिकारी यांना सादर केल्यावर प्रकल्प अधिकारी यांनी संबंधीत संस्थेस पुढील ४० टक्के रक्कम प्रशिक्षणाचा मध्यावधी कालावधी झाल्यानंतर अदा करावी.</p> <p>५. प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्यावर संस्थेने तसा अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांची व पूर्णता केल्यावर तसेच संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्याचा निरीक्षण अहवाल प्राप्त झाल्यावर संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>६. सर्व प्रशिक्षणाथऱ्या संस्थेने एन.सी.व्ही.टी / शासनाच्या तत्सम संस्थेचे प्रमाणपत्र/विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र वाटप केल्यानंतर संस्थेस उर्वरित २० टक्के रक्कम अदा करावी. त्यानंतर प्रशिक्षित लाभार्थ्यांना प्रशिक्षणाच्या अनुषंगाने व्यवसाय सुरु करण्यासाठी</p>		

		शबरी वित्त विकास महामंडळ किंवा स्थानिक बँका यांचेकडून अर्थसहाय्य मिळणेकामी प्रकल्प अधिकारी/ संस्था यांनी पाठपुरावा करून प्रशिक्षित उमेदवारास स्वयंरोजगार मिळेल असे पहावे.
९	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करून विहीत नमुन्यात अर्जदार यांचे अर्ज मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. सदर नोंदणी जेष्ठतेनुसार राहिल. त्यामुळे जेष्ठता यादी तयार होईल. छाननी अंती जेष्ठता यादतील पात्र आदिवासी लाभार्थ्यांची निवड प्रकल्प अधिकारी,एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचेमार्फत करण्यात येईल. योजनेचा लाभ जेष्ठता यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही. लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष २) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य ३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य ४) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य ५) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव ६) स्वयंसेवी संस्था प्रतिनिधी :- सदस्य ७)स्थानिक एन.आय.सी (N.I.C.) चा सदस्य.</p>
१०	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१. लाभार्थी हा अनुसूचित जमातीचा दारिद्र्य रेषेखालील असावा. २. अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे. ३. लाभार्थीकडे किमान १० वी उत्तीर्ण असावा. ४. सदर योजनेच्या प्रसिद्धीची जबाबदारी प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल. ५. प्रकल्प अधिकारी हे रु.१००/- रक्कमेच्या स्टॅम्प पेपरवर योजना राबविण्याबाबतच्या अटी-शर्ती मान्य असल्याचा करारनामा संचालक, इन्फोसॉफ्ट कॉम्प्युटर्स, नाशिक यांचेसमावेत करतील. ६. सदरचे प्रशिक्षण देणा-या संबधीत यंत्रणेकडून प्रकल्प अधिकारी यांना वेळोवेळी प्रगती व खर्च अहवाल सादर करणेची जबाबदारी राहिल.</p>

		<p>७. सदर योजनेच्या प्रगती संबंधी मासिक प्रगती अहवाल लक्षांक तसेच साध्या बाबतचा अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहीत नमुन्यात अपर आयुक्त/ आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करण्यात यावे.</p> <p>८. सदरचे योजनेमध्ये प्रशिक्षण यशस्वीरीत्या राबविल्यानंतर दिलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्रकल्प अधिकारी, यांनी संबंधित यंत्रणा / संस्था यांचेकडून प्राप्त करून अपर आयुक्त आदिवासी विकास विभाग यांचेमार्फत आयुक्तालयास सादर करावे.</p> <p>९. सदर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल योजना पुर्ण झाल्यानंतर छायाचित्रण, चलचित्रफीत, लाभार्थ्यांचे मनोगत यासह सादर करावा.</p> <p>१०. सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>११. योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रीय कार्यालयास काही अडचण निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपध्दतीत बदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना राहिल.</p> <p>१२. सदर योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांच्या यादया अपर आयुक्त, प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी करावी.</p>
११	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	<p>१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपुर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेल.</p> <p>२) सदर योजनेचे पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधित सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे.</p> <p>३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त यांना राहतील.</p>

--*--*--

११

१	योजनेचे नांव	बेरोजगार आदिवासी युवक- युवतींना विक्री प्रतिनिधीचे (मार्केटींग स्किल) कौशल्य विकसीत करून स्वयंरोजगारास पात्र करणेसाठी प्रशिक्षण देणे व त्यांना व्यवसाया करीता प्राथमिक साहित्य तसेच आवश्यक अनुज्ञाप्ती व परवाना यशवंत मानव विकास प्रशिक्षण बहुउद्देशिय संस्था, अमरावती यांचे मार्फत मिळवून देणे.				
२	योजनेतील लाभार्थी संख्या	२३८				
३	योजनेचा कालावधी	०१ (एक) महिना				
३	योजनेसाठी येणा-या खर्चाचे सविस्तर अंदाजपत्रक	प्रती लाभार्थी रु.४७,००८/- प्रमाणे २३८ लाभार्थ्यांसाठी रु.१११.८८ लक्ष निधी				
		अ. क्र.	बाब	प्रती लाभार्थी खर्च रुपये	एकुण लाभार्थी	एकुण खर्च रुपये
		१	एकवेळचे भोजन नाष्टा व दोन चहा (३० दिवस)	१५० X ३०= ४५००/-	२३८	१०७१०००
		२	शिकवणी शुल्क	११५००	२३८	२७३७०००
		३	पुस्तके, नोटस्, स्टेशनरी	५५००	२३८	१३०९०००
		४	व्यवसायासाठी आवश्यक साहित्य	५०००	२३८	११९००००
		५	रजिष्ट्रेशन शुल्क व परवाना शुल्क	९६६८	२३८	२३००९८४
		६	फिल्डवर्क व प्रकल्प भेट अहवाल तयार करणे	१००००	२३८	२३८००००
		६	प्रात्यक्षीकाकरीता आवश्यक साहित्य (३० दिवस)	६३०	२३८	१४९९४०
		८	व्हिडीओशुटींग, फोटो प्रकल्प अहवाल ई.	२१०	२३८	४९९८०

		एकुण	४७००८		१११८७९०४
					१११८८०००
४	अंमलबजावणी अधिकारी	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,			
५	योजना राबविणारी यंत्रणा	संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व यशवंत मानव विकास प्रशिक्षण बहुउद्देशिय संस्था, अमरावती			
६	नियंत्रक अधिकारी	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास			
७	योजनेचा उद्देश / हेतु	आदिवासी महिला बचतगट तसेच वैयक्तीक शिक्षित/अशिक्षित बेरोजगार युवक- युवतींना विक्री प्रतिनिधीचे (मार्केटींग स्किल) कौशल्य विकसीत करून स्वयंरोजगारास पात्र करणेसाठी प्रशिक्षण देणे.			
	योजना राबविण्याची कार्यपद्धती	<p>सदर योजनेचा एकुण कालावधी १ महिन्यांचा राहिल. योजने अंतर्गत २३८ लाभार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यात येईल. त्यासाठी ५० प्रशिक्षणार्थी प्रमाणे ४बॅचेस व ३८विद्यार्थ्यांची एक बॅच याप्रमाणे ५ बॅचेस अंतर्गत एकुण २३८ प्रशिक्षणार्थींना प्रशिक्षण दिले जाईल निर्माण केल्या जातील व प्रत्येक बॅचला प्रात्यक्षीकासह ३० दिवसांचे प्रशिक्षण देण्यात येईल. प्रशिक्षणाचे व प्रात्यक्षीकाचे सत्र दररोज ६ तासांचे राहिल. त्याची विभागणी प्रत्येकी ४५ मिनीटांच्या १० तासिकांमध्ये करण्यात येईल. प्रशिक्षण कौशल्य विकासावर आधारित असल्याने प्रात्याक्षिक व प्रत्यक्ष कृती यावर अधिक भर दिला जाईल. पहिली तासिका अगोदरच्या दिवसाच्या प्रशिक्षणसत्राच्या उजळणीकरीता राहिल. व शेवटची तासिका दिवसभर झालेल्या सत्राविषयीचे प्रश्नोत्तरे व प्रशिक्षणाथःनी दिवसभर घेतलेल्या प्रशिक्षणातून झालेल्या ज्ञानार्जनाची तपासणी करण्या करीता ठेवण्यात येईल. संपूर्ण प्रशिक्षण कालावधीत काही प्रशिक्षणाथः अपेक्षित मर्यादेपर्यंत यशस्वी झाल्याचे दिसून न आल्यास त्यांच्याकरीता स्वतंत्र अतिरिक्त शिकवणी प्रशिक्षणा दरम्यानच घेण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.</p> <p>निधी वितरणाची कार्यपद्धती :-</p> <p>१. योजनेचा निधी आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक हे अपर आयुक्त, आदिवासी विकास मार्फत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना वितरीत करतील.</p>			

		<p>२. सदर योजना नांमाकित स्वयंमसेवी संस्थामार्फत राबवावयाची असल्यामुळे संस्थकडुण मंजुर रक्कमे एवढी राष्ट्रीयकृत बँकेची सहा महिणे वैध असलेली बँक गॅरंटी घ्यावी</p> <p>३. प्रशिक्षणाकरीता लक्षांकानुसार पात्र लाभार्थ्यांची संपूर्ण निवड झाल्यानंतर व सर्व प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षणासाठी हजर झाल्याबाबतचा संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा लेखी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर प्रशिक्षण संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>४. तदनंतर संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांनी प्रशिक्षण कालावधीत वेळोवेळी प्रशिक्षण केंद्रास अचानक भेट देऊन प्रशिक्षणाथऱ्या देण्यात येणा-या प्रशिक्षणाचा दर्जा, प्रशिक्षणाथऱ्या पुरविण्यात येणा-या सोयी-सुविधा याबाबत प्रशिक्षणाथऱ्या चर्चा करून प्रशिक्षण व्यवस्थित रित्या सुरु असल्याची खात्री करावी. याबाबत प्रशिक्षणाथऱ्या तक्रारी असल्यास सदर तक्रारीचे पूर्णता: निराकरण झाल्यानंतर अथवा प्रशिक्षणाची प्रगती समाधानकारक असल्याची खात्री झाल्यानंतर तसा लेखी अहवाल प्रकल्प अधिकारी यांना सादर केल्यावर प्रकल्प अधिकारी यांनी संबंधीत संस्थेस पुढील ४० टक्के रक्कम प्रशिक्षणाचा मध्यावधी कालावधी झाल्यानंतर अदा करावी.</p> <p>५. प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्यावर संस्थेने तसा अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांची व पूर्णता केल्यावर तसेच संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी व आदिवासी विकास निरीक्षक यांचा प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण झाल्याचा निरीक्षण अहवाल प्राप्त झाल्यावर संस्थेस २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p> <p>६. सर्व प्रशिक्षणाथऱ्या संस्थेने शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचे /तत्सम शासनमान्य संस्थेचे प्रमाणपत्र, अनुज्ञाप्ती व परवाना मिळवून दिल्यानंतर संस्थेस उर्वरित २० टक्के रक्कम अदा करावी.</p>
९	लाभार्थी निवडीची कार्यपद्धती	<p>प्रकल्प अधिकारी यांनी विभागाचे संकेतस्थळ तसेच वर्तमानपत्रात योजनेची बातमी प्रसिध्द करून विहीत नमुन्यात अर्जदार यांचे अर्ज मागविण्यात येतील. योजनेचा लाभ मिळणेसाठी प्राप्त होणा-या अर्जांची नोंद जसे जसे अर्ज प्राप्त होतील त्याप्रमाणे नोंदवहीत घेण्यात येईल. सदर नोंदणी जेष्ठतेनुसार राहिल. त्यामुळे जेष्ठता यादी तयार होईल. छाननी अंती जेष्ठता यादतील पात्र आदिवासी लाभार्थ्यांची निवड प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचेमार्फत करण्यात येईल. योजनेचा लाभ जेष्ठता</p>

		<p>यादीनुसारच देण्यात येईल. कोणत्याही परिस्थितीत त्याचे उल्लंघन होणार नाही.</p> <p>लाभार्थी निवडीसाठी पुढील प्रमाणे समिती गठीत करण्यात यावी.</p> <p>१) प्रकल्प अधिकारी :- अध्यक्ष</p> <p>२) लेखाधिकारी/सहा.लेखाधिकारी :- सदस्य</p> <p>३) नियोजन अधिकारी/सांख्यिकी सहाय्यक :- सदस्य</p> <p>४) आदिवासी विकास निरीक्षक :- सदस्य</p> <p>५) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी (योजना) :- सदस्य सचिव</p> <p>६) स्वयंसेवी संस्था प्रतिनिधी :- सदस्य</p> <p>७) जिल्हा उद्योग केंद्राचा प्रतिनिधी :- सदस्य</p>
१०	योजनेच्या अटी शर्ती	<p>१. लाभार्थी हा अनुसूचित जमातीचा दारिद्र्य रेषेखालील असावा.</p> <p>२. अपंग लाभार्थ्यांना ३ टक्के आरक्षणानुसार प्राधान्य देण्यात यावे.</p> <p>३. लाभार्थीकडे किमान १० वी उत्तीर्ण असावा.</p> <p>४. सदर योजनेच्या प्रसिद्धीची जबाबदारी प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.</p> <p>५. सदरचे प्रशिक्षण देणाऱ्या संबंधित यंत्रणेकडून प्रकल्प अधिकारी यांना वेळोवेळी प्रगती व खर्च अहवाल सादर करणेची जबाबदारी राहिल.</p> <p>६. सदर योजनेच्या प्रगती संबंधी मासिक प्रगती अहवाल लक्षांक तसेच साध्या बाबतचा अहवाल व निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहीत नमुन्यात अपर आयुक्त/ आयुक्त आदिवासी विकास यांना सादर करण्यात यावे.</p> <p>७. सदरचे योजनेमध्ये प्रशिक्षण यशस्वीरीत्या राबविल्यानंतर दिलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्रकल्प अधिकारी, यांनी संबंधित यंत्रणा / संस्था यांचेकडून प्राप्त करून अपर आयुक्त आदिवासी विकास विभाग यांचेमार्फत आयुक्तालयास सादर करावे.</p> <p>८. सदर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल योजना पूर्ण झाल्यानंतर छायाचित्रण, चलचित्रफीत, लाभार्थ्यांचे मनोगत यासह सादर करावा.</p> <p>९. सदर योजनेसाठी मंजूर लक्षांकाप्रमाणे पात्र लाभार्थी न मिळाल्यास लक्षांक वर्ग/बदल करण्याचे अधिकार, आयुक्त, आदिवासी विकास यांना राहतील.</p> <p>१०. योजनेच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रीय कार्यालयास काही अडचण निर्माण झाल्यास योजना अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीत बदल करण्याचा अधिकार आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक यांना राहिल.</p>

		११. सदर योजने अंतर्गत लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांच्या यादया अपर आयुक्त, प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयातील सुचना फलकावर तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याची कार्यवाही प्रकल्प अधिकारी/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी करावी.
१२	योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापन, पर्यवेक्षण	१) सदर योजनेमुळे लाभार्थ्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या वाढीचा संपुर्ण तपशिल अंमलबजावणी अधिकारी ठेवेल. २) सदर योजनेचे पर्यवेक्षण प्रकल्प अधिकारी यांनी कार्यालयातील संबंधीत सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी/ आदिवासी विकास निरीक्षक यांचेमार्फत करावे. ३) योजनेचे मुल्यमापन बाह्य यंत्रणेद्वारे व तत्सम यंत्रणेमार्फत करण्याचे अधिकार अपर आयुक्त यांना राहतील.